

PEBUNAYAG

ki Juan

Kepurisan et itueng Buuk neng Pebunayag

Ating pebunayag et Empu' ki Juan, atin sinurat kwit ti' pasal et derateng na' pegtitiksaen eset menge' mengengandel ki Kristo, sabab et kedyeng pengandel ki Jesus Kristo bilang Begerar dye. Unang pegegayen et sumurat supaya begeyan et penetap-seled beke' kumsan sebarang memematsa', beke' pituanan dye na daran mepatut mebentel misan dut timpu't keliyutan beke' ketiksaan.

Ating kelang bagi' et itueng buuk, sinukup et senung pebunayag beke' teginep ne tinuturan bilang simpar et kebanar-benaran. Neretian itue et menge' mengengandel ki Kristo dut timpu na atin, segwa' megmelilu' et mekwit sebarang menge' ibang mengengandel leyd ne. Samat pegtuturanen et sembatung inegungan, ating menge' tuturan et buuk ne itue. Megtuturan pegulit-uliten dut ibang egian, pebiya' dut iba-ibang teginep. Seukat neglein-lein neng pengira-kira pasal dut pegbebegey et gaay bersen dut menge' ketuturanan, ating unang-unang tuturan et buuk ne itue metlang, deagen et Empu' kenyeng menge' kebanta sampay si Seytan, pebiya' dut ki Jesus Kristo, beke' maya kegentian dut sebarang menge' mengengandel ne mebentel.

Ketulduan et itueng Surat

Peuna *1:1-8*

Unang Pebunayag *1:9-20*

Menge' Surat dut Pitung Ketingtimungan et menge' Mengengandel *1:9-3:22*

Mengempu' dut Langit *4:1-11*

Ating Nilulun na Buuk beke' Ating Ibun ne Bibili *5:1-14*

Pitung Bedbed na Tenda' dut Nilulun na Buuk *6:1-8:1*

Ating Pitung Tiup-tiup *8:2-11:19*

Ating Beluguen beke' Duwang Setwa' *12:1-13:18*

Ating Bibili beke' 144,000 Taaw Nelkat et Empu' *14:1-5*

Ating Pegkeyg et Empu' et Dunya' et menge' Taaw *14:6-20*

Ating Pitung Mangkuk et Kutuk et Empu' *15:1-16:21*

Ating Pegkerumbak et Babilonia, beke' Pegkeraag et Setwa', ating Embut na' Tarus, beke' si Seytan *17:1-20:10*

Ating Emuring Ukuman et Empu' *20:11-15*

Ating Bagung Langit, Dunya', sampay Lungsud et Jerusalem *21:1-22:5*

Penimpusan et Kesuratan *22:6-21*

Peunang Bebresen

1 ¹Itue ating tuturan pasal pebunayag ki Jesus Kristo na ibinggey Kenye teyeg dut Empu' supaya ipebiri' dut Kenyeng menge' uripen ating menge' ginis na mekabi' ne keilangan metuman. Pinesewd i Jesus itue ganang pinebibit Ye ne Kenyeng dereakan et Empu' dut mengsusuku' yeng si Juan. ²Na si Juan negpebanar et ginsa't keginisan na kenyeng nebiri', diki meglein, pasal et ating bebresen et Empu' beke' ating pesebanar i Jesus Kristo. ³Mesukud ating pematsa' et menge' bebresen et pebunayag na itue, beke' mesukud sebarang megkingeg et itue beke' pegtumanen ye nesurat atue. Sabab mekabi' ne ating timpu neng megderateng.

Pegpangling dut Pitung Ketingtimungan et menge' Mengengandel beke' Pegdayew

⁴⁻⁵Itueng surat mawa' ki Juan, dut pitung pemegtingtimung et menge' mengengandel na dut probinsiya et Asia.

Mese't dimyu ating redyiki' beke' kesenangan mawa' dut Empu', beke' mawa' gasi dut pitung nakem dut elepan et kenyeng metaas na eerungan, beke' mawa' gasi ki Jesus Kristo.

Na Empu' banar, Ya in atue tiban, Ya atue tagna' ti', beke' Ya atue dut timpu megderateng. Yegang ye, si Jesus Kristo, na ya mebentel ne saksi', na ya in unang negbiyag peuli' dut menge' patey, beke' megekpert et menge' surutan atu't timbew et dunya'.

Na pegmerganen si Jesus kityu beke' nemuwas et dusaen et kityung keselaan sabab lang dut kenyeng kesimeyaan dut krus.

⁶Imbes, binetang i Jesus kityu na kenyeng pengmilikan samat menge' pari' supaya sumuku' dut kenyeng Empu' beke' Ama'. Dumu't Empu' ating kebentugan beke' basag neng pemegbeg beberapa. Amen^a.

⁷Indani' myu, si Jesus dumateng pegmegebiya' eset menge' kunem, beke' mebiri' Ya et ginsa't taaw atue't dunya', sampay dye in siminurak et budyak kenye dut krus. Ginsa't taaw atue't dunya' memenyak sabab eset kenye. Atin key tantu meinabu! Amen.

⁸Sugid et Begerar na Empu' "Aku ating Alpa beke' Omega^b. Ya ne atin sibantu', Ya ne ating neketalib, beke' Ya ne ating megderateng, Ya gasi na Mekewasa dut ginsan."

^a 1:6 *Amen* - beres neng Hebreo ingin bersen "Metuman teyem", bersen dye dut ketimpusan et pegpenelangan, et awa pegketbes et pegbersen et paru kuyun dut kegeayan et Empu'.

^b 1:8 *Alpa beke' Omega* - Puun beke' Yuntuk et abakada neng Griego, ingin bersen si Jesus Puun beke' Yuntuk et ginsan.

Terebinbin et Taaw na Samat Yegang et Taaw

⁹Akung si Juan, mengengandel gasi iba-iba myu dut ki Kristo. Keiba-iba gasi kityu dut keliyutan. Kesendalan tyu sabab binggey et Empu' kityu basag, sabab lang pegmilik tyu ki Jesus. Aku pinirisu ne, tinimbag dut pulew et Patmus sabab lang dut pegtuldu' ku et bebresen et Empu' beke' pegpepesebanar pasal ki Jesus. ¹⁰Sene ti' Eldew et Begerar, ganang pengempu' ku, dimpelan aku et Empung Nakem beke' nekingeg ku dut daken neng lilikuran sembatung mebasag na gibek keblan ku lang buut. ¹¹Kwa't tugna' et beres, "Isurata' dut linulun na buuk sebarang nebiri' mu pegketbes ipebita' dut pitung ketingtimungan et menge' mengengandel dut menge' lungsud et Epeso, Esmirna, Pergamo, Tiatira, Sardis, Piladelpia, beke' Laodisea."

¹²Liminingew ku supaya birinen ba' sinu na neres dut daken, beke' nebiri' ku pitung semberikaran na bulawan. ¹³Dut tenga' et menge' semberikaran maya sembatung dagbes ye na "Yegang et Taaw."^c Repanan ye seked pebubuku' ye beke' maya bulawan na pebebedbed set debdeb ye. ¹⁴Kenyeng buek, meputi' banar samat melinas na bulbul et bibili, meputi siat delek na yilo; menge' mata ye sama mene't megdedleg na apuy. ¹⁵Kenyeng paa sama mene't megdelidyap neng tumbaga dut meinit na apuy, beke' kenyang pengluluwaan sama mene't gibek et mebasag na' besey in. ¹⁶Maya pegkekpetan et kewanan ye na pitung bituen, beke' megliliwan dut kenyang baba' samat sembatung metarem neng gelaman na maya tarem sembela'-pesembela'. Kenyang rupa mekepulew sama mene't segit dut ugtu. ¹⁷Ganang nebiri' ku ne ya, sama ku mene't patey na nepermak dut kenyang tiked. Pegketbes dimpen ye ulu ku et elima kewanan ye indyari kwan ye, "Kas takut. Aku ating Una beke' ating Emuri. ¹⁸Aku si Jesus, ating Pebibiyag. Mawa' ku natey, segwa' tiban biyag daran-peraran. Beke' kapet ku ating kepengdyarian apang mengindaag et Kemeteyan beke' Narka'.

¹⁹"Angkansa isurata' sebarang nebiri' mu, beke' pasal et neinabu tiban, beke' ating meinabu dut ngine ne. ²⁰Sugiren ku dimu keretian ye et ating mekebiri' mu na pitung bituen dut kewanan neng keremut ku beke' ating pitung semberikaran. Ating pitung bituen, atin ne menge' dereakan et Empu' dut pitung ketingtimungan. Beke' ating pitung semberikaran, atin ne' menge' pitung ketingtimungan."

Abar dut Ketingtimungan et menge' Mengengandel eset Lungsud neng Epeso

2 ¹Pelahun binres i Jesus ki Juan, kwan ye, "Dut dereakan et Empu' na dut ketingtimungan et menge' mengengandel dut lungsud et Epeso isurata' kwantin, kwan:

^c 1:13 *Yegang et Taaw* - Betsaen dut Mateo 8:20; Lukas 7:34; Daniel 7:13.

“Itue e bebresen et ating taaw na megekpet et ating pitung bituen dut kenyeng kewanan na pepanew-panew dut tenga't semberikaran na bulawan. ²Sewd ku dimyung menge' buwat, dimyung pegpengna' beke' pegtuyu'. Sewd ku na diki ke pepekiyun dut mereraat na taaw, pegsulayan mu sebarang pepebelyu-belyu et menunuldu' et Empu' seked metantu mu na dye menge' meembut. ³Negtuyu' ke sampay negsandal ke et keliyutan sabab lang et daken, segwa' diki ke nelupug. ⁴Temed maya bulili ku rimu, sabab nelipatan mu pasal et dimung unang pegmerganan, ingin bersen pegandel mu daken. ⁵Na rendema' dimung langkew kwit ti' beke' ba' embe teyeg neregdagangan mu! Pegsusuni' beke' buwata' samat pegbuwaten mu't sengkepunan in. Na ba' diki ke megsusun, sentinen ku ikew supaya ugaren ku semberikaran mu teyeg et datunan ye. ⁶Segwa' itue gasi nebentugan ku dimu: Pegisgan mu gasi ating pegbuwaten et menge' taw't Nikolaita, samat pegisgan ku kedye gasi. ⁷Kemyung pengingeg, kumingeg kew dut ba' enu pegbersen et Empung Nakem dut menge' ketingtimungan. Sebarang mengindaag dut meraat, begeyan ku ya et kegunaan na mengaan et bua' et kayu dut luluwakan et Empu' dut langit na mekepegbegey et biyag na kaya seskeran.”

Abar dut Ketingtimungan eset Lungsud neng Esmirna

⁸“Dut dereakan et Empu' na dut ketingtimungan et menge' mengengandel eset lungsud neng Esmirna isurata' kwantin, kwan:

“Itue e bebresen et Ya na tingkagan Una beke' Emuri, Ya in natey pegketbes negbiyag peuli' in. ⁹Sewd ku dimung pegsulay beke' nelebayan mu na kemiskinan, temed mentiri' ke! Sewd ku sebarang pemenawey dimu na pemegsugid na dye menge' taw't Judio misan dein lang, segwa' dye menge' kekampi i Seytan. ¹⁰Kas ketakut ba' enung keliyutan na mekabi' myu neng melebayan. Isugid ku dimyu, ating si Seytan ipepepirisu kew supaya kemyu in sulayan, beke' ipelabay kew et ketiksaan seled sempulung elded. Kebentel kew seked kemeteyan, pegketbes et atin in begeyan ku kemyu et Kuruna et Biyag, retian ye biyag kaya seskeran. ¹¹Kemyung pengingeg, kumingeg kew dut ba' enu pegbersen et Empung Nakem dut menge' ketingtimungan. Sebarang mengindaag dut ki Seytan diki ne mesekitan ba' dumateng pengeruwang kemeteyan.”

Abar dut Ketingtimungan et menge' Mengengandel dut Lungsud et Pergamum

¹²Neglahyun si Jesus, kwan Ye, “Dut dereakan et Empu' na dut pemegtingtimung et menge' mengengandel dut lungsud et Pergamum isurata' kwantin, kwan:

“Itue e ating bebresen et Ya maya keterman na tarem pesembela'sembela'. ¹³Sewd ku ba' embe peglegdangan mu, dut penggewman i Seytan. Segwa' daran ke mebentel sabab lang et daken. Kaya tinelikuran mu dimung pegandel daken, misan ne dut timpu nega i Artipas neng mebentel ku na saksi' na pinatey dut lungsud mu, na duntin si Seytan meglegdeng.

14“Segwa' maya senung ginis bulili ku dimu. Maya menge' taaw mu sentin na megsunud nega et ketulduan i Balaam. Na ya negtuldu' ki Balak na tulduan et sala' ating menge' Israelita, samat pegkaan et menge' kekanen na sinimaya' dut empu'empuan, beke' mengebiyagan et sala' neng kenepsuan et bilug. 15Beke' maya nega sentin na megsunud et meraat neng ketulduan et menge' taw't Nikolaita. 16Angkansa megsusun kew. Na ba' diki, sumentin ku supaya tepuen ku dye et keterman megliwan dut baba' ku.

17“Sebarang maya pengingeg, kumingeg dut pegsugiren et Empung Nakem dut menge' ketingtimungan.” Kwan Ye, “Sinu-sinu mengindaag eset meraat, begeyan ku et senung netagu' ne manna^d. Sampay begeyan ku nega ya et meputi' na batu na neukiran et bagung ingaran na semebatu ga, nekesewd ating timinerima lang in.”

Abar dut Ketingtimungan eset Lungsud neng Tiatira

18Sinugid gasi i Jesus ki Juan, kwan Ye, “Dut dereakan et Empu' na dut pemegtingtimung et menge' mengengandel eset lungsud neng Tiatira isurata' kwantin, kwan:

“Itue e bebresen et Yegang et Empu' na maya megdedleg menge' mata, beke' tiked na samat tumbagang megseru na megdelidiyap.

19“Nesewran ku menge' binwat mu, dimung pegmerga' beke' pegandel, dimung pegsuku' beke' pegtuyu' sampay nelebian mu tiban pasal et buwat mu kwit ti'. 20Segwa' maya bulili ku rimu, pinesangdan mu si Jesebel na negpepantun et tarus et Empu'. Pasal dut kenyeng tuldu', inalam ye daken neng menge' sumusuku' na supaya mengebiyagan et mereraat neng kenepsuan et diri, beke' mengaan et kekanen na sinimaya' dut menge' empu'empuan. 21Binggeyan ku ya et timpu supaya megsusun dut meraat neng pengebiyagan, segwa' mendi'. 22Angkansa iratun ku ya dut demdam et keliyutan, beke' tiksaen ku pegpekebeis kenye in, ba' diki dye megsusun beke' megbagu et pemimiyag. 23Tepuen ku sebarang menge' yegang ye, supaya mesewran et ginsa't pemegtingtimung na aku mekesewd et menge' pusu' beke' pikiran et menge' taaw, beke' gentian ku pesembatu-sembatu dimyu kuyun dut dimyung menge' binwat.

24“Na tiban, sugiren ku dut iba eset Tiatira in, dut dimyu na diki megsunud et tuldu' i Jesebel beke' diki nanad dut merarem neng tagu' i Seytan. Kaya ne mepitua ku pasal iba nega et buwatan myu. 25Segwa' pengpeti' myu lang ating pengandel neng binggey dimyu et Empu' seked aku, si Jesus, dumateng peuli'.

26“Dut kedye na mengindaag set meraat beke' pemuwat kuyun dut kegeayen et daken neng Ama' seked keemurian, begeyan ku dye et kepegewlaan dut menge' bangsa et dunya'. 27Bebegan dye pebiya' eset

^d 2:17 *manna* - Kekanen teyeg Empu' dut Langit. Betsaen Exodo 16:14-15.

sungkud neng et besi' beke' pesaen dye ating menge' taaw neng mesungal na samat kuren.^e Maya ye begbeg samat neterima ku teyeg dut dakeng Ama'. ²⁸Ibgey ku gasi kenye ating buntetala' et kukueldeu.

²⁹“Sebarang maya pengingeg, kumingeg dut pegsugiren et Empung Nakem dut menge' ketingtimungan et menge' mengengandel.”

Abar dut Ketingtimungan eset Lungsud neng Sardis

3 ¹Pelahun binres i Jesus ki Juan, kwan Ye, “Dut dereakan et Empu' na dut pemegtingtimung et menge' mengengandel eset lungsud neng Sardis isurata' kwantin, kwan:

“Itue e bebresen et ating megekpet et pitung nakem et Empu' beke' ating pitung bituen, kwan, Sewd ku buwat mu, pinepantun ku ne ikew biyag, segwa' ikew pelan patey. ²Pegbekaya! Ipebesaga' sebarang netinda neng ginis eset dimu na mekabi' neng matey. Sabab nebiri' ku dimung keradya, kaya netbes dut penyek et Empu'. ³Angkansa rendema' ba' enu neterima beke' nekingeg mu, na atin ibuta', beke' pegsusun pasal et menge' sala' mu. Segwa' ba' diki ke megpinda et meyaat neng arat mu, sumentin ku samat menenakew, angkaan diki mu mesewran ba' eteg lisag na dumuntin ku eset dimu apang dusaen.

⁴“Temed maya senung taaw mu set Sardis na diki dye pinerekian badyu' dye, retian ye diki negkesala'. Dye maya' daken, na megbebodyu' et meputi', sabab dye keteup-teup. ⁵Sebarang mengindaag set meraat, atin mekebodyu' gasi et puti'. Diki ku pepasen kenyeng ingaran dut Buuk et menge' Biyag na Kaya Seskeran, segwa' kilelanan kenyeng ingaran dut elepan et daken neng Ama' na' Empu' beke' dut kenyeng menge' dereakan.

⁶“Sebarang maya pengingeg, kumingeg et pegbebersen et Empung Nakem dut menge' ketingtimungan.”

Abar dut Ketingtimungan eset Lungsud et Piladelpia

⁷“Dut dereakan et Empu' na dut pemegtingtimung et menge' mengengandel eset lungsud neng Piladelpia, isurata' kwantin, kwan:

“Itue e bebresen i Jesus neng lulus mepatut beke' kebenaran, ya na megekpet et kungsi' neng mekepengdyarian i Surutan Dabid tagna'. Enu-enung ukaban ye, kaya sinu ketengleb, beke' enu-enung tengleben ye, kaya sinu keukab.

⁸“Nesewran ku dimung menge' binwat. Birina', atue set elepan mu mengdatun ku et sembatung ukab lelungawan ne kaya sinu meketengleb. Nesewran ku ne na diki nega negsereng basag mu, segwa' misan ne kwantin nengandel ke nega daken neng beres beke' diki ilineew sabab

^e 2:27 Kanta 2:9

daken. ⁹Birina', ipekleb sampay ipeleew ku set elepan mu ating menge' sakup i Seytan, neng pemengembut sepantun dye samat taw't Judio, supaya mekilala dye ne ikew pegmerganen ku.

¹⁰“Sabab tinuman mu daken neng tahag supaya kesandal ke et kaya susa, angkaan pegdateng et pegsulay, metebangan ku gasi ikew na asal megsusurung dut sengkelingkepa't lungsud, supaya sulayan ginsa't meglelegdeng atue't dunya'. ¹¹Megderateng ku ne diki ne mekwit. Ingeti' ating pengandel eset dimu supaya kaya keagew et dimung begey^f na terima mu sabab et nengindaag ke dut meraat. ¹²Sebarang mengindaag set meraat, buwatan ku ya samat antangan ye erigi et pengempuan neng benwa et daken neng Empu' dut langit. Beke' diki ya mugad duntin misan ngian-ngian. Iukir ku dut kenye ingaran et daken neng Empu', beke' ingaran et lungsud et daken neng Empu', ating bagung Jerusalem na mineug teyeg dut langit teyeg dut daken neng Empu'. Iukir ku gasi dut kenye daken neng bagung ingaran.

¹³“Sebarang maya pengineg, kumingeg dut pegsugiren et Empung Nakem dut menge' ketingtimungan et menge' mengengandel.”

Abar dut Ketingtimungan et Laodisea

¹⁴“Dut dereakan et Empu' na dut ketingtimungan eset lungsud et Laodisea, isurata' kwantin, kwan:

“Itue e ating bebresen na si Jesus pegngeranan et si Amen, ating mebentel, beke' saksi' neng banar, ating megmimilik dut ginsa't pinendyari et Empu'. ¹⁵Nesewran ku dimung menge' buwat, na ikew diki gasi meramig etawa meinit dut pegandel mu, ingin bersen diki merungkey etawa meksege dut pegandel mu daken. Gaay ku ikew mengandel banar etawa diki! ¹⁶Temed, sabab ikew pegalang-alang pegandel mu, diki meramig etawa meinit, angkansa ipegmendi' ku ikew. ¹⁷Pegbersen mu, kwan mu, ‘Aku tu' maya-maya ne, mekansang neng kementirian angkaan diki ku ne keilangan enu negang keginisan.’ Segwa' kaya nerim mu na ikew kayang-kaya, keingasi'ingasi', miskin, beleg, beke' lebas. ¹⁸Angkansa pemitua ku dimu, na ikew mengelen daken et tibuuk ne bulawan, supaya megmendyari ke na mentiri', beke' mengelen puti' neng badyu' supaya imeranan, supaya melimbenan lebas neng kelelewan mu, beke' mengelen ururu dut mata mu, supaya kebiri' ke.

¹⁹“Sebarang pegmerganen ku pegreganen ku beke' pegusiatan. Angkansa ketuyu' kew banar, beke' megsusun. ²⁰Atu' ku't liwan et lelelgewan et pusu' myu beke' megtuktuk ku. Ba' sinu-sinu kekingeg et daken neng beres ampa' ye ukaban lelelgewan, sumled ku sampay

^f 3:11 *begey* - dut orig “kuruna” - Ating ganti' ibgey et Empu' dut kedyeng nemengandel Kenye. Samat sepuyu' etawa dungdung et surutan.

megsaru kay mengaan et kekanen.⁸ ²¹Sebarang mengindaag set meraat, atin begeyan ku et kepegbaya' na ibanen ku marung dut abi't metaas na eerungan dut langit na mekepemegbeg. Itue meinabu samat daken neng pegkeindaag beke' nekearung ne iba ku daken neng Ama' dut kenyeng eerungan dut langit.

²²“Sebarang maya pengingeg, kumingeg dut pegbersan et Empung Nakem dut menge' ketingtimungan et menge' mengengandel.”

Mengempu' dut Langit

4 ¹Pegketbes et itueng ginis, aku neng si Juan, nekebiri' dut langit maya sembatung ukab na lelengewan. Beke' una kung nekingeg ating beres na negsugid daken na samat budyung, kwan ye, “Tindal ani'! Ipebiri' ku rimu ating keilangan meinabu pegketbes et itue e.”

²Dimpelan aku megtuy et Empung Nakem, beke' nebiri' ku dut langit ating sembatung metaas na eerungan beke' sembatung megearung na Empu' duntin. ³Megseseru rupa ye samat haspe beke' kurnalina ating megearung dut metaas na eerungan in. Maya sembatung beluntung samat saat et esmeralda dut pelilibut et metaas na eerungan. ⁴Dut pelilibut et metaas na eerungan na atin maya iba negang duwangpulu' epat neng menge' metaas na eerungan na pegeerungan et duwangpulu' epat neng menge' megurang. Dye in megbebodyu' et meputi' beke' semba-sembatu kedye pegkukurunaan et bulawan set menge' ulu dye.

⁵Teyeg dut metaas na eerungan pegliwanan et kilat, periringan gasi mebasag neng beres beke' enunul et duldug. Sampay maya pitung megdedleg na silu' dut elepan et metaas na eerungan. Itue e ating pitung Nakem et Empu'. ⁶Dut elepan gasi et metaas na eerungan, kwan mu lang samat dagat neng sereming na meligew sali' et kristal.

Dut pinegketngaan et pelilibut et metaas na eerungan maya epat neng pinendyari na biyagan, na baha et menge' mata dut elepan sampay tetelikuran. ⁷Ating unang pinendyari na biyagan samat dagbes et sembatung leon, ating pengeruwa, samat dagbes et sembatung mendangan, ating pengetlu maya samat rupa't dagbes et taaw, beke' ating pengepat samat dagbes et sembatung meglelpad na mengengelsama.

⁸Kede sembatu et ating epat neng pinendyari na biyagan maya tupa'-tupa' et enem neng menge' elad, beke' baha et menge' mata dut pelilibut sampay dut sirib et kenye-kenyeng menge' elad. Gebi eldew kaya terna pegbebersen dye, kwan dye,

“Tibuk metigna', tibuuk metigna', tibuuk metigna' ating Begerar na Empu' mekewasa et ginsan,

---

⁸ 3:20 *megtuktuk* - Dut sengmenung taaw, menge' mengumbaley pesewd kedyeng pegsurung eset benwa et taaw pebiya' megtuktuk dye dut lelengewan et benwa.

Na Ya biyag neketalib, na Ya biyag tiban, beke' na Ya biyag megderateng kaya seskeran.”

⁹Megey-megey ating pinendyari et pegbantug, pegdayew, beke' peseselamat dut megearung dut metaas na eerungan neng pebibiyag daran-peraran in. ¹⁰Ating duwangpulu' epat neng megurang pepekleb dye sampay pengempu' dut elepa't Empu' neng megearung dut metaas na eerungan beke' pebibiyag na kaya seskeran. Indyari peglugut dye kedyeng menge' kuruna dut elepan et metaas na eerungan ye, pegketbes kwan dye,

¹¹“Damen neng Begerar beke' Empu' mepatut ke ne tumerima et pemantug, beke' pegdayew, beke' dewasa. Sabab Ikew nemaal et ginsan neng ginis, beke' sabab et kegeayan Mu binggey et biyag dut ginsan pebibiyag.”

Ating Nilulun neng Buuk beke' Ating Ibum neng Bibili

5 ¹Pegketbes et itue e, aku, si Juan, nebiri' ne pegekpetan et kewanan neng keremut et Empu', na Ya megearung dut metaas na eerungan ti', ating sembatung linulun neng buuk na maya surat pesembela'sembela'. Na atin buuk maya pitung binedbed na' maya tenda'. ²Nebiri' ku gasi ating sembatung meksege na dereakan et Empu' na megabar et mebasag, kwan ye, “Sinu ating teupen neng megbabad et bedbed na tenda' beke' mengledlad et linulun neng buuk?” ³Segwa' kaya misan sembatu dut langit, dut timbew't dunya' etawa dut seled dunya' na mekeukab etawa mekesiyek dut seled et itue e. ⁴Siminyak ku neng siminyak sabab et kaya neng mebiyanan na meteup mengukab et linulun neng buuk etawa misan mekesiyek dut seled et itue e. ⁵Indyari maya sembatung megurang negsugid daken, kwan ye, “Kas siyak! Birina' ating Leon mawa' dut tutusan i Juda, ating Puun i Surutan Dabid tagna', Ya in nengindaag. Ya ga ating mekebabad et pitung bedbed na tenda' beke' Ya ga ating megepegukab et linulun neng buuk.”

⁶Indyari nebiri' ku sembatung taaw, dagbes ye samat sembatung Ibum et Bibili^h, dagbes ye samat mawa' ne sinumbali'. Itue e ne megetiyeg set pinegketngaa't menge' metaas na eerungan, na pelilibutan et epat neng pinendyari na biyagan beke' menge' megurang. Maya pitu tanduk ye beke' pitung mata ye, na atin menge' pitung Nakem et Empu' na dinaak dut taw't sengketingkepa't lungsud. ⁷Nepekabi' itueng Bibili ampa' ye ne insi' ating linulun neng buuk dut kewanan neng elima et ating megearung dut metaas na eerungan. ⁸Indyari neisi' ye ne ating

^h 5:6 *Ibum et Bibili* - Ya ne nesurat itueng buuk inusalen “Bibili” samat pata et si Kristo neng negbiyag peuli' teyeg kepeteyan beke' pinetaas et Empu', sabab si Kristo natey samat ating simaya' sabab et menge' sala' et menge' taaw.

buuk. Pegketbes ating epat neng pinendyari na biyagan beke' ating duwangpulu' epat neng menge' megurang in nepekleb dye dut elepan et ating Ibun et Bibili. Tegsemba-sembatu kedye, megeket dye et pegrengangen beke' mangkuk neng bulawan na baha et kemengyan. Itue e menge' penelang et menge' mengengandel et Empu'. ⁹Memegkekanta dye et bagung kulilal, kwan dye,

“Keteup-teup ke ne mengisi' et linulun neng buuk, megbabad et tenda' et itue, beke' mengledlad et buuk, sabab ikew tu' sinimaya', angka sabab et dugu' mu atin nilingkat menge' taaw apang lang ki Empu', taaw mawa' dut kenye-kenyeng tutusan, bebresan, lungsud, beke' bangsa.

¹⁰ Binwat mu dye et sembatung pengmilikan beke' menge' pari' supaya sumuku' dut damen neng Empu', sampay memegbeg dut sengkelingkepa't lungsud.”

¹¹ Siminyek ku gasi, indyari nekingeg ku bebresen et ribu-ribu beke' laksa'laksa' neng menge' dereakan et Empu'. Ampa' dye ne pinelibutan ating metaas na eerungan beke' dut ating menge' pinendyari na biyagan beke' menge' megurang. ¹² Nemegekanta dye et mebasag, kwan dye,

“Ating pinatey ne Ibun et Bibili, atin keteup-teup tumerima et kepengdyarian beke' kementirian, beke' kesesewran beke' kebesagan, kebentugan, kereklaan beke' pegdayew!”

¹³ Pegketbes nekingeg ku ginsan menge' pinendyari na biyagan nemegekanta, dut timbew't dunya', dut seled dunya', beke' dut sengkelingkepa't dagat, sampay ginsa't seled atin, kwan dye,

“Dut kenye na megearung dut metaas na eerungan, beke' dut ating Ibun et Bibili ibgey kenye ating kedeyewan, kebentugan, kereklaan, beke' kepengdyarian, daran-peraran.”

¹⁴ Ating epat neng pinendyari na biyagan nemegeberes, et “Tantu Banar.” Indyari negpekleb ating menge' megurang beke' nemengempu' ki Jesus.

Ating menge' Bedbed na Tenda'

6 ¹ Pegseseyekan ku sasat bebaren et ating Ibun neng Bibili ating una et menge' pitung bedbed na tenda'. Indyari nekingeg ku sembatu dut epat neng pinendyari na biyagan negberes samat duldug, kwan ye, “Dumuntin ke!”

² Pegseyek ku, esentin kura' na meputi' eset teteyumanan ku! Alu' siminakat in maya kapet ye pana', indyari binggeyan ya et kuruna, pegketbes siminakat ne samat sembatung menggigira ne pinesurung supaya mengindaag.

³ Bebaren gasi et Ibun neng Bibili ating pengeruwang tenda'. Nekingeg ku ating pengeruwang pinendyari na biyagan negberes, kwan ye, “Ani'

ke!”⁴ Indyari iba gasing kura' liminiwan, sembatung meregang banar ne kura'. Ating mengungura' ye binggeyan et basag na eriweraan ginsa't taaw et sengkedunyaan beke' menahag na ipepeteyan menge' taaw iba dye. Dut kenye binggey ating kelang gelaman.

⁵ Ganang ating Ibun neng Bibili in binebaren ye ating iketlung bedbed na tenda', nekingeg ku ating iketlung pinendyari na biyagan, kwan ye, “Ani' ke!” Pegseyek ku, esentin set teteyumanan ku sembatung meitem na kura'! Ating mengungura' ye maya kapet et timbangan. ⁶ Pegketbes nekingeg ku runug et bebresen samat pengluluwaan dut ating menge' epat neng pinendyari na biyagan in, na kwan, “Seng teur lang et tirigu tengdan dut seng eldew neng pegkeradya, beke' telung teur lang et sibada pegtendan dut seng eldew neng pegkeradya, beke' endey usibaen ating lana beke' ating mekelangu.”

⁷ Ganang binebaran et Bibili ating pengepat neng tenda', nekingeg ating pengluluwaan et ating pengepat ne pinendyari na biyagan kwan ye, “Ani' ke!” ⁸ Pegseyek ku, esentin teteyumanan ku melasi' neng kura'! Ating mengungura' ye ingaran ye si Kemeteyan, beke' mekabi' et lilikiran ye megsusunud ating Narka'. Binggeyan dye et basag na mengimatey dut ikeepat neng bagi' et taw't dunya', pebiya' dut keterman, urap, beke' damat, beke' pebiya' menge' memeiseg na setwa'.

⁹ Ganang binebaren ating ikelimang bedbed na tenda', nebiri' ku dut sirung et ranggar ating menge' mengengandel na pinematey sabab lang et beres et Empu' beke' pegpepesebanar na diki dye pineiluan. ¹⁰ Megbebensag dye et mebasag, kwan dye, “Ketaas-taasang Begerar, metigna' beke' kebenaran. Ingyan nega kekwhiten ye na dye ukumen beke' dusaen mu dye et dugu' kay, na dye in meglelegdeng dut dunya' ti'?” ¹¹ Indyari semba-sembatu kedye binggeyan et puti' ne repanan, beke' sinugiran dye na tumagey-tagey mena et sengkerit, seked mepetan kineldaman et menge' iba dye mengengeradya beke' tipused na imeteyen samat kedye nega in.

¹² Nebiri' ku gasi binebaran et Ibun neng Bibili dut ikenem neng bedbed na tenda'. Mebasag et pegyegyeg et dunya', ating segit liminingeb samat bebedyuen neng karut ne binwat mawa' dut bulbul et kambing, ating bulan sama mene't dugu' ginsan. ¹³ Beke' ating menge' bituen dut lelengew neregdeg pelugta' samat memureng neng bua' et kayu et igus neng nereregdeg pegyegyegen neng mebasag neng deres. ¹⁴ Ating langit riminek sama mene't peglululunen na keratas, beke' kebudbukiran beke' kepulewan neugad dut peglelegdeng dengan dye. ¹⁵ Pegketbes ating menge' surutan et dunya', menge' datu', menge' pegibuten et sundalu, menge' mentiri', menge' mebebasag, beke' ginsa't menge' uripen sampay melayam na taw't nepetagu' dut menge' singkab beke' dut derekerang menge' batu dut menge' bukid. ¹⁶ Kwan dye dut menge' kebudbukiran beke' dut menge'

batu, “Timbuni' kay ne beke' itegua' kay sabab lang dut iseg et sinimaya' in, beke' keseyekan et Empu' na megearung dut metaas na eerungan! ¹⁷Sabab ating kelang eldew et kedyeng kutuk atu' ne, beke' sinu taku' kesandal?”

144,000 Mengsusuku' et Empu' Minerkaan Sabab et Empu'

7 ¹Pegketbes et itue e, nebiri' ku epat neng menge' dereakan et Empu' na megtitiyeg dut epat neng pidyuru' et dunya', na megpetengew et epat neng deres supaya diki kedres dut dunya', etawa dut dagat, etawa dut menge' puu't kayu. ²Indyari nebiri' ku gasi ibang dereakan et Empu' na megeatu' mawa' dut sebagean ne megbibibit et pengmarka et pebibiyag ne Empu'. Indyari timiningkag et mebasag dut epat neng pegpebilinan et Empu' na binggeyan et basag supaya mengusiba' et dunya' sampay dagat. ³Kwan et dereakan et Empu', “Kasi' myu mena usibe'i lugta' etawa dagat sampay menge' puu't kayu seked ingga kay minerkaan sebarang menge' mengsusuku' et damen neng Empu'.”

⁴Pegketbes nekingeg ku ating keldaman et sebarang minerkaan. Ginsan dye 144,000 taaw mawa' dut ginsa't tutusan et Israel.

⁵Mawa' dut tutusan i Juda, 12,000 ating minerkaan,
mawa' dut tutusan i Ruben 12,000,
mawa' dut tutusan i Gad 12,000,

⁶Mawa' dut tutusan i Aser 12,000,
mawa' dut tutusan i Neptali 12,000,
mawa' dut tutusan i Manases 12,000,

⁷Mawa' dut tutusan i Simeon 12,000,
mawa' dut tutusan i Lebi 12,000,
mawa' dut tutusan i Isakar 12,000,

⁸Mawa' dut tutusan i Sebulun 12,000,
mawa' dut tutusan i Jose 12,000,
mawa' dut tutusan i Benjamin 12,000.

Atin menge' Nengindaag et Meraat Teyeg dut Ginsan et Bangsa

⁹Pegketbes et itue e, nebiri' ku eset teteyumanan ku kineldama't taaw na diki itungen et sinu-sinu, mawa' dut ginsa't bangsa, tutusan, taaw, beke' bebresan. Na dye in megtitiyeg dut elepa't metaas na eerungan beke' elepa't Bibili. Dye megbebadyu' et puti' beke' megekpet et deun et niyug, apang deyewen dye Empu'. ¹⁰Megbebensag dye kwan dye,

“Ating kepuwasan mawa' dut Empu' tyu, megearung dut metaas na eerungan, beke' mawa' dut Bibili.”

¹¹Ginsa't menge' dereakan et Empu' memegetiyeg dut pelibut et metaas na eerungan beke' pelibut dut menge' megurang beke' dut epat neng pinenyari na biyagan. Nepekleb sampay nemengempu' dye dut elepa't metaas na eerungan.

¹²Kwan dye, “Nesugat ne! Kedeyewan, kereklaan, beke' kesesewran, beke' peseselamat, kebentugan, kepengdyarian beke' kebesagan dut Empu' tyu daran-peraran. Amen!”

¹³Iningkut aku et sembatung megurang, kwan ye, “Sinu atin beke' embe mawa' et itueng megbebadyu' et meputi!”

¹⁴Siminambag ku, “Gerar, kukwana' ku ne in. Ikew lang nekesewd.” Indyari sinugid ye, kwan ye, “Dye ating nemengindaag dut ketngaan et kelang ketiksaan, beke' tinulpukan dye kedyeng repanen sampay pineputi' dye et dugu' et Bibili. ¹⁵Angkansa, nesen dye't elepa't metaas na eerungan et Empu', beke' megsusuku' dye eldew beke' gebi dut kenyeng pengempuan na benwa. Beke' ating megearung eset metaas na eerungan, atin pinengledlad et tetluan ye dut kedye ampa' mengdyaga. ¹⁶Diki dye ne meurapan etawa tuknwen misan ingyan. Diki dye ne meblad dut keinitan etawa kerasa et kelang init. ¹⁷Sabab ating Bibili esen net pinegketngaa't metaas na eerungan et Empu', megmendyaring mengingipat dye. Na dye in dundunen dut menge' buwal neng danum et biyag. Beke' peyren et Empu' ginsan kedyeng luha' set mata dye.”

Ating Ikepitung Bedbed na Tenda' beke' ating Bulawan na Tinutungan

8 ¹Ganang binebaren et Bibili ne ating ikepitung bedbed na tenda', kaya ne gibek dut langit, maya menge' sengtenga' neng kelisagan. ²Indyari nebiri' ku pitung menge' dereakan et Empu' na memegetiyeg dut elepan et Empu', beke' binggeyan dye et pitung tiup-tiup. ³Sembatu negang dereakan et Empu', na nepekabi' beke' timinyeg dut sisimeyaan, na megekpet et bulawan na tinutungan. Binggeyan ya et mekeldam neng kemengyan, supaya isimaya' dut sisimeyaan na bulawan na dut elepa't metaas na eerungan, pebebaya' menge' penelang et ginsa't menge' mengengandel et Empu'. ⁴Ating tabuk et kemengyan, pebebaya' penelang et menge' mengengandel et Empu', nenestarus dut elepa't Empu' mawa' dut keremut et dereakan et Empu'. ⁵Indyari insi' et dereakan et Empu' ating tinutungan, beke' binehanan ye et бага mawa' dut sisimeyaan, pegketbes tinimbang dut dunya'. Indyari diminuldug, giminasew, kiminilat beke' yiminegyeg.

Ating menge' Pitung Tiup-tiup

⁶Indyari ating menge' pitung dereakan na maya pitung tiup-tiup negpanyap supaya maya tiup-tiupan dye.

⁷Tinepiyugan et unang dereakan kenyeng tiup-tiup, indyari diminlek et mektul ne delek beke' apuy na maya lamud et dugu'. Itue e neregdag dut dunya'. Sabab et itue e, angkaan iketlung bagi' et sengkedunyaan netutung, megdemikian iketlung bagi' et puu't kayu sampay menge' ginsa't biyagan neng ilemunen netutung nega in.

⁸Tinepiyugan et ikeruwang dereakan et Empu' kenyeng tiup-tiup, indyari samat sembatung sikelang bukid neng megdedleg neregdag dut

dagat. Angkan iketlung bagi' et dagat negmendyaring dugu'. ⁹Ating iketlung bagi' et sunu't dagat, atin nemematey, beke' neusiba' ating iketlung sesekatang kapal letew et pengdagat.

¹⁰Tinepiyugan et iketlung dereakan et Empu' kenyeng tiup-tiup. Indyari sembatung kelang bituen, neng megdedleg ne samat pelyatut mawa' dut langit na neregdat dut iketlung bagi' et menge' danum beke' menge' buwal. ¹¹Itueng bituen ne atin pegngeranan et "Kepeit-peitan." Angkan iketlung bagi' et menge' danum pumeit, indyari mekeldam neng menge' taaw nemematey ganang nemekeinum et itueng danum sabab mepeit banar.

¹²Tinepiyugan gasi et ikeepat neng dereakan et Empu' kenyeng tiup-tiup, angkan iketlung bagi' et eldew, bulan, beke' menge' bituen neusiba', liminingeb. Ating iketlung bagi' et eldew neugaran et binyar, megdemikian sampay iketlung bagi' et gebi. ¹³Sasat pegseseyekan ku ating menge' ginis, nekingeg ku ating mebasag ne beres et sembatung kulinsama' neng meglelpad dut lelengew. Kwan ye, "Keingasi!! Keingasi!! Keingasi' et menge' meglelegdeng dut timbew et dunya', sabab et kelang ketiksaan na megderateng pegketbes et menge' beres et telung tiup-tiup na mekabi' ne tepiyugan et ibang telung menge' dereakan et Empu'."

Ating Ikelima neng Tiup-tiup Megbibit et Unang Ketiksaan

9 ¹Ating pengibuten neng dereakan et Empu' tinepiyugan ye kenyeng tiup-tiup. Indyari nebiri' ku sembatung bituen ne neregdat dut dunya' mawa' dut langit. Binggey dut bituen ating kungsi' et Abisⁱ i Seytan, ingin bersen, Narka'. ²Ganang neukaban ye ne ating Abis, diminibuwat ating mekapal na tabuk kwan mu lang mewanan eset ke'kelang depugan. Sabab et tabuk, liminingeb ating eldew beke' ating langit.

³Indyari mawa' dut tabuk liminiwan mekapal neng kumetumban surung pelugta' ne binggeyan et kependeyan na sumeged samat menge' bengkenawa. ⁴Sinugid kedye na endey pesekitan menge' beriri' beke' menge' luluwaken etawa puu't kayu et dunya', segwa' sebarang menge' taaw na kaya tenda' et Empu' dut kedyeng menge' peges. ⁵Kaya binggeyan dye et basag na mengimatey et menge' taaw, segwa' pelyutan dye lang, seked limang bulan. Pasal et pegpelyut et itue e, bisa ye samat meresanan et sembatung taaw neng sineged et bengkenawa. ⁶Dut timpu na atin, tulusen et menge' taaw kemeteyan segwa' diki dye mebiyanan. Pegayen dye teyen matey ne segwa' kemeteyan diki meinabu dut kedye.

⁷Ating menge' kumetumban kebibiri' mu samat menge' kura' neng panyap pesurung dut peggira. Dut kedyeng ulu pesesepuyu' kwan mu lang

---

ⁱ 9:1 Abis - Samat delang na kaya lugta' ye. Ating lelegdengdut seled et dunya' na ba' embe pinirisu menge' meraat neng diwata seked ating eldew et emuring pegukum kedye.

kuruna neng bulawan in, beke' neng kedyeng menge' rupa samat menge' taaw. ⁸Kedyeng buek samat buek et libun, beke' kedyeng nipen samat nipen et leon. ⁹Maya sisi' dye set debdeb samat besi' neng tetaming et debdeb. Beke' dereweswes et kedyeng elad samat reregasa et mekeldam neng menge' kura', beke' samat mekansang ne menge' kariton et gira neng pesusurung metikas dut peggira. ¹⁰Maya menge' ipus dye beke' seged samat menge' bengkenawa in, beke' maya kependeyan dye na meniksa' set menge' taaw seked limang bulan. ¹¹Ating surutan et menge' kumetumban sembatung diwata dut Abis ti'. Ingaran ye dut bebresa't Hebreo si Abadan, dut Griego gasi si Apolion, ingin bersen "Si Mengmiminasa".

¹²Nekelabay ne ating unang ketiksaan. Maya nega duwa megderateng.

Ating Ikeenem neng Tiup-tiup Ipebaya' Ikeruwang Ketiksaan

¹³Ating ikeenem neng dereakan et Empu' tinepiyugan ye kenyeug tiup-tiup. Indyari nekingeg ku sengbebresan liminiwan mawa' dut iged et bulawan neng ranggar na dut elepan et Empu'. ¹⁴Sinugid et itueng ikeenem na dereakan et Empu' na maya tiup-tiup, kwan ye, "Pekulpasi' ating epat neng dereakan na nekesiget dut iged et danumen et Euprates." ¹⁵Indyari pinekulpasan ating epat neng dereakan na pegpepanyap et lisag, eldew, bulan beke' teun ne itue supaya mengimatey dut iketlung bagi' et ginsa't taaw. ¹⁶Ating nekingeg ku ne' keldamen et menge' mekkukura' neng kesundeluan menge' 200 laksa'. ¹⁷Ating menge' kura' beke' menge' sumesak et itueng nebiri' ku dut daken neng pebunayag samat itue e: Kedyeng taming et debdeb, atin meregang siat apuy, temteremen, beke' mekunit banar samat asupri. Ating ulu et menge' kura' samat ulu mene et leon. Beke' apuy, tabuk, beke' asupri megliwan eset baba' dye. ¹⁸Ating iketlung bagi' et ginsa't taaw pinatey et telung damat na apuy, tabuk, beke' asupri neng megliwan dut kedyeng menge' baba'. ¹⁹Dut menge' baba' dye beke' ipus et menge' kura' kedyeng kependyarian et menge' itue e. Sabab ating menge' ipus dye samat seli mene na maya ulu supaya menakit.

²⁰Sebarang netitinda ne menge' taaw na kaya nemematey et itueng damat, kayangga nega nemegsusun et kedyeng menge' buwat et keremut dye. Kaya lang taren negpegempu' dye dut menge' seytan, etawa menge' empu'empuan neng bulawan, pirak, tumbaga, batu beke' kayu. Negpegempu' dye eset menge' empu'empuan na kaya meketuun etawa mekekingeg etawa mekepanew. ²¹Diki dye nega gasi nemegsusun dut kedyeng pegpatey et taaw, pegbalikmata, pekepegbeis, beke' pegtakew.

Ating Dereakan et Empu' beke' Ating Isek-isek na' Linulun neng Kesuratan

10 ¹Pegketbes, akung si Juan, nebiri' ku ating sembatu negang mekependyarian na dereakan et Empu', na nineug mawa' dut

langit. Peglilimunan et kunem na maya beluntung dut timbew't ulu ye. Kenyeng rupa samat eldew, beke' kenyeng paa samat menge' megdeddeg ne usuk. ²Maya pepeketan ye sembatung isek-isek ne linulun neng buuk segwa' megukab set keremut ye. Limbut ye kewanan neng tiked ye dut dagat beke' gibang neng tiked ye dut lugta'. ³Indyari negey et mebasag neng bensag samat ingger et sembatung leon. Ganang negbensag ating dereakan, nekingeg ku enunul et pitung duldug. ⁴Indyari ganang neres ne ating pitung duldug, isurat ku ne teyen; segwa' maya nekingeg ku negberes mawa' dut langit, kwan ye, "Tendai' lang ba' enu pinegberes et pitung duldug in, kasi' isurata' atin."

⁵Pegketbes ating dereakan et Empu' na nebiri' ku megetiyeg tiked ye sembela' dut dagat beke' sembela' dut lugta', negpetiyeg et kewanan neng lengen ye surung dut langit. ⁶Nenumpa' itue dut kenye ne pebibiyag et daran-peraran, na negpendyari et langit sampay ginsa't sunu' ye, beke' dunya' sampay ginsa't sunu' ye, beke' dagat sampay ginsa't sunu' ye. Sinugid et dereakan, kwan ye, "Diki ne mekedyaring ipegdiklem nega! ⁷Segwa' dut eldew na mekabi' ne, tepiyugen et pitung dereakan et Empu' kedyeng tiup-tiup, metuman kelilu'lilung bubuwaten et Empu', samat pinegberes ye dut kenyeng menge' pinesukuan na menge' tarus tagna' ti'."

⁸Kasa nega neres daken ating pengluluwaan na mawa' dut langit kwan ye, "Ire', isia' ating ukab ne buuk dut kapet et ating dereakan et Empu' na megtitiyeg dut dagat beke' dut lugta' in." ⁹Indyari nepekabi' ku eset ating dereakan et Empu' ampa' na tinew ku ating isek-isek neng linulun neng buuk. Sinugid ye daken, "Isia' indyari kana'. Itue e' megsem meresanan mu sasat megsesled dut beteng mu, segwa' set baba' mu meregmis samat deges et lebten in." ¹⁰Insi' ku ating isek-isek ating nilulun ne buuk in dut keremut et dereakan et Empu' ti', pegketbes kinaan ku ne. Segwa' ganang nekaan ku ne atin in, kerasa ku meregmis mena dut baba' ku, temed leyd kerasa ku megsem ne dut bituka ku ti'.

¹¹Pegketbes, sinugid daken kwan ye, "Keilangan ke megpabar peuli' pasal et abar teyeg dut Empu' eset kineldama't taaw, menge' bangsa, menge' bebresan, beke' menge' surutan."

Ating Duwang Saksi' et Empu'

11 ¹Binggeyan ye aku et sembatung binislag samat susukud in beke' sinugid ye daken, kwan, "Panew, indyari sukura' ating pegpengempuan na benwa et Empu', beke' ating sisimeyaan, beke' itunga' sebarang taaw pemengempu' duntin. ²Segwa' kasi' sukura' ating liwan neng lewasan, sabab binggey ne atin dut menge' taw't diki kilala et Empu'. Rumbaken dye dut mebentel ne lungsud neng Jerusalem seled 42 neng bulan. ³Indyari begeyan ku't kepengdyarian ating duwa kung menge' saksi', ganang karut ga badyu' sasat dye megpeabar et bebresan et Empu' seled 1,260 eldew."

⁴Dye ating duwang puu't olibo beke' ating duwang sisiluan na megetiyeg dut elepa't Empu' et ginsa't dunya'. ⁵Na ba' sinu taku' megpesakit kedye, lumiwan apuy dut baba' dye. Ne atin, menepu dut kedyeng menge' kebanta. Kwantin ipengimatey dut sebarang kunu' pesakit kedye. ⁶Na itueng duwang taaw e maya basag menengleb et langit, supaya diki ne dumlek pegdatek timpu dye ne megpebunayag et bebresen et Empu'. Maya gasi basag dye na danum memelyu et dugu' beke' mekedyaring pesekitan dye dunya' et ginsan neng ginis et damat seked dut gaay dye.

⁷Pegketbes et pegpesebanar dye, lumukub dut kedye ating meraat neng setwa' mawa' dut Abis, sabab et atin memegatu beke' nengindaag seked matey dye. ⁸Meglengsayan kedyeng menge' bangkay dut menge' dalam et kelang lungsud, na ba' embe dun rinansang ating Begerar dye. Na mesewran dut taaw na pegtingkagen sama et Sodoma beke' Egipto. ⁹Set seled telu tenga' neng eldew kedyeng bangkay pegsiyekan et menge' taaw mawa' dut iba-ibang tutusan, pengkatan, bebresan, beke' bangsa. Na diki dye tugutan na ilbeng. ¹⁰Seyek-seyekan et ginsa't menge' taaw atue't dunya' na maya keksanan, beke' meglami-lami dye sampay mibit dye et menge' bebgey sabab patey ne itueng duwang tarus na itue e' nenusa et menge' taaw na pebibiyag atue't dunya' na itue e. ¹¹Segwa' pegketbes et telu tenga' neng eldew, ating duwang saksi' et Empu' binggeyan dye peuli' et ginawa et biyag mawa' dut Empu', sampay nemeketiyege dye. Inirebutan et takut sebarang menge' nemekebiri' kedye in. ¹²Pegketbes nekingeg et ating duwang saksi' et Empu' sembatung mebasag neng beres mawa' dut langit, na negsugid, "Peribuwat kew ani' e!" Indyari neperibuwat dye dut langit megibut menge' kunem, sasat pegseseyekan dye et menge' kebanta dye. ¹³Atin nega neng lisag na atin, yuminegyeg et mebasag, sampay ikesempulung bagi' et lungsud neugba'. Pitung ribu na menge' taaw nemematey dut yegyeg na atin. Indyari sebarang kaya nemematey neglebi-lebi takut dye, angka binantug dye Empu' dut langit.

¹⁴Netuman ne ating ikeruwang ketiksaan, beke' ating iketlung ketiksaan dumateng diki ne mekwit.

Ating Ikepitung Tiup-tiup

¹⁵Tinepiyugan et ikepitung dereakan et Empu' kenyeng tiup-tiup, indyari maya mebasag neng pengluluwaan mawa' dut langit na negberes, kwan,

"Ginsa't taaw atue't dunya' negmendyaring sakup dut pengmilik et Empu' tyu, beke' kenyeng pinili' na si Jesus Kristo, sampay megmilik Empu' et daran-peraran."

¹⁶Pegketbes ating duwangpulu' epat neng megurang ne negearung dut menge' metaas na eerungan dut elepa't Empu', nepedpa' beke' nemengempu' dut Kenye.

- ¹⁷Indyari negberes et kwantin, kwan dye,
 “Negpeselamat kay dimu Begerar neng Empu' neng mekepengdyarian
 dut ginsan, tiban, beke' neketalib, sabab kineradya mu dimung
 kewasang kependyarian apang negtihad ke na megmilik.
- ¹⁸Nemengiseg ating menge' bangsa, beke' diminateng dimung kutuk.
 Diminateng ne gasi ating timpu et pegukum mu dut menge' patey,
 beke' pasal pegbegey mu et ganti dut menge' tarus neng megsuku'
 dimu,
 beke' dut menge' mengengandel mu beke' dye in meguntabi' dut
 ingaran mu, miskin etawa deyahang menge' taaw.
 Beke' timpu ne mebinasa et menge' megpeminasa et dunya!”
- ¹⁹Pegketbes et itue e, neukaban ating pengempuan na benwa et Empu'
 na dut langit, beke' dut seled et pengempuan neng benwa na itue e,
 nebiri' ku ating beul et pinegsulutan. Indyari megtuy kiminilat sampay
 gibek, beke' liminelegublub mene duldug. Nekingeg ating mebasag na
 gibek neng yegyeg beke' diminlek et kela' neng danum na' yelo.

Ating Libun beke' Ating Beluguen

12 ¹Sembatung kela' beke' kelilu'lilung tenda' nemantang dut langit,
 sembatung libun negimara et eldew, sampay bulan pegeelbutan et
 tiked ye, beke' dut ulu ye maya kuruna neng sempulu' duwa neng menge'
 bituen. ²Ating libun pegteterman et beteng beke' mekabi' ne mengganak,
 angka ya megbari' ne et sakit. ³Indyari sembatu gasing tenda' nemantang
 dut langit; sembatung abu't dekla' et beluguen na meregang na maya
 pitung ulu beke' sembatung tanduk beke' pitung kuruna eset menge' ulu
 ye. ⁴Kinerihid et ipus ye ating iketlung bagi et menge' bituen dut langit
 ampa' ne tinimbag dut dunya'. Indyari ating beluguen timinyeg dut elepan
 et ating libun neng mekabi' ne mengganak, apang mesangab ye yegang et
 libun ganang pegliwan atin. ⁵Indyari pinegyegang ye sembatung lelaki na
 milikan ye ginsa't bangsa sukup penggewman, samat usalen ye sungkud
 neng besi' apang pesakup dye. Beke' ating yegang inagew peribuwat
 dut Empu' beke' dut kenyeng metaas na eerungan. ⁶Indyari ating libun
 nelegyu surung dut kelnangan na pinanyap lagi et Empu' kenye, na dun ya
 timuruen seled 1,260 neng eldew.

⁷Indyari maya gira dut langit. Na ating pegibuten et menge' dereakan
 et Empu', si Mikel, beke' kenyeng menge' dereakan, mengatu dut ating
 beluguen. Indyari giminanti ating beluguen beke' kenyeng menge'
 dereakan gasi. ⁸Segwa' kurang basag et beluguen. Indyari neugaran
 dye et lelegdangan dut langit. ⁹Indyari ating abu't dekla' et beluguen
 dinegdag pebaba, ating pinekemegurang ne seli na pegtingkagen et
 Diyablo, etawa si Seytan. Na ya pengrunding et ginsa't taaw atue't
 dunya'. Dinegdag ya dut dunya', beke' iba-iba et kenyeng menge' diwata.

¹⁰Indyari nekingeg ku sembatung mebasag ne beres mawa' dut langit, kwan ye,

“Tiban netuman et Empu' kepuwasan et menge' taaw. Diminateng ne kenyeng kewasa beke' ating pengmilik et Empu' tyu, sampay pinebiri' et kenyeng Kristo kepengdyarian ye. Dinegdag ne si Seytan, ating menginginarsir, sabab ya menenaksir dut menge' kityung ketipusdan dut elepa't Empu' tyu eldew beke' gebi. ¹¹Nemengindaag menge' ketipusdan tyu dut kenye sabab dut dugu' et Bibili, beke' sabab dut keberbenaran et kedyeng pesebanar. Kaya iningin dye kedyeng diri et lebi, misan ne dye matey. ¹²Angkansa meglami kew, ikew na langit beke' kemyu na meglelegdeng esentin. Segwa' keingasi'ingasi' ginsa't taaw dut lugta' beke' dagat, sabab ating si Seytan nineug ne set dimyu. Kela' banar iseg ye sabab sewd ye diki ne mekwit penewnan ye.”

¹³Ganang nebiri' et beluguen na ya dinegdag dut dunya' ne, inapas ye ating libun na nengganak et yegang ne lelaki. ¹⁴Segwa' ating libun binggeyan et duwang elad et kelang kulinsama', supaya kelpad ya surung dut kelnangan neng lelegdangan na pinanyap lagi kenye. Telung teun tenga' ne ya timuruen duntin supaya diki ya mapet et ating seli. ¹⁵Angkan mawa' dut kenyeng baba', nenupra ating seli et danum sama mene't liyud supaya mebagus ating libun dut mebasag na burbur et itue e. ¹⁶Segwa' tinebangan et dunya' ating libun. Nuka' atin indyari sinigrup ye ating danum neng sinupra et beluguen in. ¹⁷Sabab et itue e, napuy et iseg ating beluguen atu dut libun, angka siminurung ya supaya giraen sebarang ibang keyegangan et libun. Atin ginsan dye ne megsunud dut ketehagan et Empu' beke' daran mebentel dut pesebanar i Jesus. ¹⁸Indyari ating beluguen timinyeg dut deplakan et dagat.

Ating Setwa' i Seytan Mawa' dut Dagat

13 ¹Pegketbes nebiri' ku na liminiwan dut dagat sembatung setwa'. Maya sempulung tanduk ye beke' pitung ulu ye. Ginsa't sempulung tanduk ye tupa' et kuruna, beke' ginsa't ulu ye tupa' et ingaran neng mekebusung dut Empu'. ²Ating nebiri' ku neng setwa', antang ye samat leopardo in, segwa' maya menge' paa ye samat paa et oso beke' baba' ye samat baba' mene et leon. Indyari binggey et beluguen dut setwa' neng kenyeng keseg, kenyeng metaas na eerungan beke' kelang kepengdyarian ye. ³Ating sembatung ulu et setwa' in maya samat mawa' netewanan in na mekedyari ne ikepatey ye, segwa' negnunga nega itue. Angkan ginsa't taaw atue't dunya' nemeglilu' sampay siminunud ne dut ating setwa'. ⁴Pinengempu' et ginsa't menge' taaw ating beluguen sabab binggeyan ye kenyeng kepengdyarian dut setwa'. Megdemikian sampay ating setwa' pinengempu' dye gasi beke' nemengingkut, kwan dye, “Sinu kepatus itueng setwa'? Sinu keatu kenye?”

⁵Ating setwa' binggeyan gasi et ketugutan supaya meres et keebbuan, sampay memusing nega beke' degmiten ye kenyeng kepengdyarian na memerihara' seled epat neng pulu' duwang bulan. ⁶Pegdegmiten ye kenyeng baba' supaya memusing dut Empu', sampay bulilien kenyeng ingaran, kenyeng lelegdeng sampay menge' ating meglegdeng dut langit ti'. ⁷Binggeyan ya et basag na giraen ating menge' puspup metigna' neng menge' taaw sampay deagen ye dye. Binggeyan gasi ya et kepengmilikan dut ginsa't pengkatan, tutusan, beres beke' bangsa. ⁸Ginsa't meglegdeng dut dunya', atin mengempu' dut setwa', ginsa't kedyeng ingaran na diki nekesurat tihad nega dut pegpendyari et sengkelingkepa't lungsud dut buuk et biyag et Bibili neng pinatey. ⁹Sebarang maya ipengingeg, atin kumingeg. ¹⁰Ba' sinu-sinu kesesewran kesurung dut pirisu, dut pirisu surungan ye. Sebarang meimatey et keterman, ya mepatey et keterman. Itueng menge' ginis mengeilangan et kepenggeran beke' kebentelan et ginsa't menge' mengengandel et Empu'.

Ating Setwa' i Seytan Liminiwan Mawa' dut Dunya'

¹¹Pegketbes et itue e, nebiri' ku sembatu gasing setwa' na liminiwan mawa' dut dunya'. Maya duwang tanduk ye samat tanduk et Bibili, segwa' ba' meres in samat beluguen. ¹²Pegdegmiten ye ginsa't ating kepegmilik et unang setwa' in dut elepan ye, sampay nepengempu' ye sengkedunyaan beke' ginsa't meglegdeng atue e set unang setwa' in neng netewanana na ikeepatey segwa' negulinan. ¹³Beke' negpebiri' ya et dekla' beke' kelilu'lilu' na tenda', misan apuy ipepebaya' ye dut dunya' mawa' dut langit na biringbiri' et menge' taaw. ¹⁴Sabab et menge' kelilu'lilu' neng binwat et kepengdyarian na binggey kenye sabab lang dut unang setwa', neekalan ye sebarang meglegdeng dut timbew et dunya'. Tinehagan ye ne megpetiyeg et sembatung empu'empuan na dagbes et unang setwa' bilang kebentugan et unang setwa' neng netewanana et keterman segwa' negulinan. ¹⁵Binggeyan ya et kepengdyarian na begeyan et ginawa dut empu'empuan et unang setwa' in supaya kebres, sampay ginsa't megmendi' mengempu' dut itueng empu'empuan na dagbes et unang setwa', atin peteyen. ¹⁶Peglegesen et ikeruwang setwa' gasi ginsa't taaw, merinek beke' dekera', mentiri' beke' miskin, mesingkaya' beke' uripen, tumerima et marka dut kedyeng kewanan neng keremut etawa dut kedyeng peges. ¹⁷Angkansa kaya sinu keelen etawa peelen selyu ga lang maya marka ye, neng ingaran et ating setwa', etawa ating numiru et kenyeng ingaran.

¹⁸Itue subali' maya kesewran. Sebarang mekesewd banar mekedyari kereti' et ating igum-igum et marka neng numiru et ating setwa', sabab atin ingaran gasi et taaw. Ating marka neng numiru ye 666.

Ating Bibili beke' ating 144,000 Taaw Nebawi' et Empu'

14 ¹Pegketbes nenier ku, indyari nebiri' ku dut entek ku ating Bibili et Empu' megetiyeg dut Bukid et Sion. Megiibut ating

144,000 taaw na dut kedyeng peges nekesurat kenyeng ingaran beke' ating ingaran et kenyeng Empu' Ama'. ²Indyari nekingeg ku sembatung beres mawa' dut langit samat reregayas et kelang liyud beke' enunur et duldug. Ating pengluluwaan samat beres et mekeldam na menge' mengudlungan memembres et menge' kudlungan. ³Memegkanta dye et sembatung bagung kanta dut elepan et metaas na eerungan, beke' dut elepan et ating epat neng pinendyari na biyagan beke' ating menge' megurang. Kaya neng mekesewd itueng kanta selyu ating 144,000 taaw neng nebawi' mawa' dut sengkedunyaan. ⁴Itue e, menge' kelekian na diki nerecian et menge' kelilibunan, sabab neperaran dye melnis kedyeng diri. Megibut dye dut Bibili misan embe tenaan ye. Dye in binawi' mawa' dut menge' taaw beke' sinimaya' dut Empu' beke' dut Bibili bilang unang bua'. ⁵Diki dye nengembut daran-peraran; kaya bulili kedye.

Ating Telung Dereakan et Empu'

⁶Indyari nebiri' ku sembatung dereakan gasi na megelpad dut lelengew, maya ye ating Menungang Abar na kaya keskeran teyeg dut Empu'. Pegpeabar ye dut sebarang meglelegdeng dut dunya', dut ginsa't bangsa, tutusan, bebresan beke' ketaawan.^j ⁷Indyari negberes et mebasag, kwan ye, “Metakut kew dut Empu' sampay bentugen myu ya, sabab ating timpu et kenyeng pengukum dumateng ne. Deyewa' myu na ya negpendyari et langit, dunya', dagat, beke' ating menge' buwal.”

⁸Indyari sembatung dereakan gasi nepesunud, kwan ye, “Neregdag! Neregdag ne ating lungsud ngeranen Bantug na Babilonia, na negpeinum dut ginsa't menge' bangsa et mekeagit-agit na inumen et pekebeis.”

⁹Indyari sembatung dereakan gasi nepesunud kedye negberes et mebasag, kwan ye, “Ba' sinu mengempu' dut setwa' sampay dut kenyeng empu'empuan, beke' tumerima et kenyeng marka dut peges etawa dut keremut, ¹⁰megdemikian, ya keinum et inumen et iseg et Empu', na meiseg neng inumen na ibuak dut sawan et kutuk et Empu'. Peliyutan ya dut meglelabun ne asupri dut elepan et menge' puspup neng dereakan et Empu' beke' Bibili. ¹¹Ating tabuk neng peniksa' kedye, atin sumipwat daran-peraran. Kaya terna eldew etawa gebi dut sebarang pemengempu' dut setwa' beke' dut kenyeng empu'empuan in, etawa dut sebarang timinerima et marka et kenyeng ingaran.”

¹²Angkansa keilangan et pegsandal na mekwit et sebarang mengengandel neng megsunud dut ketehagan et Empu', beke' daran nepebentel dut ki Jesus.

¹³Indyari nekingeg ku sembatung luluwaan mawa' dut langit kwan, “Isurata!: Mesukud sebarang patey na natey sabab lang dut Begerar

j 14:6 “Yegang et Taaw”, Betsaen Pebunayag 13:7.

tiharan tiban.” “E!,” kwan et Empung Nakem, “Kepeternan dye net pegkeradya, sabab kedyeng menge! menungang buwat mibut ne kedye.”

Ating Pegkeyg et Empu' dut Dunya' et menge' Taaw na Diki Mengandel

¹⁴Nebiri! ku esentin sembatung meputi! ne kunem, beke! maya megearung set kunem in samat sembatung “Yegang et Taaw”^k. Maya kuruna ne bulawan dut ulu ye beke! metarem neng gapas eset keremut ye. ¹⁵Indyari sembatu gasing dereakan et Empu' liminiwan dut pengempuan ne benwa na neningkag et mebasag dut kenye na megearung dut kunem ti!, kwan ye, “Isia! gapas mu ampa! ke ne menggapas, sabab et timpu et pegkeyg diminateng ne, lutu! na tiban pegkeygen et ginsa't taaw in dut sengkedunyaan.” ¹⁶Angkansa ya na megearung dut kunem ti!, ikinawit ye kenye ng gapas dut dunya!. Indyari, negapas ating gegepasan dut dunya!.

¹⁷Iba gasing dereakan et Empu' liminiwan dut pengempuan neng benwa dut langit, megdemikian kenye maya gasi metarem neng gapas. ¹⁸Maya nega iba gasing dereakan et Empu!, na pinesuku! kenye apuy mawa! dut sisimeyaan. Na ya negberes et mebasag dut kenye na megekpet et metarem neng gapas, kwan ye, “Usala! dimung metarem na gapas in indyari gepasa! menge! ubas et dunya! dut puun ye, sabab menge! ubas in inug ne.” ¹⁹Indyari ating dereakan et Empu' kinawit ye kenye ng gapas dut dunya!, timinireng ginsa't ubas ampa! ne dinegdag dut kelang rurupisan, na atin kutuk et Empu!. ²⁰Pineglebut-lebutan dye ating ubas dut rurupisan na dut liwan et lungsud. Indyari dugu! liminiwan dut atin ne rurupisan, siminipwat samat usa-usa seked peliyeg et kelang taaw rarem ye beke! liyuran ye menge! duwang gatus neng kilometro.

Pitung Dereakan et Empu' na Maya Pitung Damat Ye

15 ¹Nebiri! ku dut langit maya iba gasing kela! beke! kelilu'lilung tenda!, na pitung dereakan et Empu' na maya bibit et pitung emuring damat. Emuri sabab dut kedye ating kedyukupan et kutuk et Empu!. ²Indyari nebiri! ku samat dagat na sereming neng kristal, lamud et apuy. Beke! nebiri! ku maya petitiyeg set deplakan et dagat sebarang nemengindaag dut setwa! beke! dut empu'empuan, sampay dut numiru et kenye ng ingaran in. Pegegekpetan dye menge! kudlungan neng binggey kedye et Empu!. ³Beke! nemegkanta et kekentaan i Moises neng uripen et Empu! beke! kekentaan et Bibili, kwan dye,

“Kela! beke! kelilu'lilung menge! buwat mu.

Empung Begerar neng mekewasa,
metigna! beke! kebenaran dimung menge! arat,
surutan et ginsang penewnan.

^k 14:14 Betsaen Daniel 7:13; Mateo 8:20

4 Sinu taku' na diki tumakut dimu, Begerar,
 beke' diki megbantug et dimung ingaran?
 Sabab ikew lang ating puspup metigna'.
 Ginsa't bangsa atin mekabi'
 beke' mengempu' set elepan mu.
 Sabab pasal et buwat mu, na metigna' atin nebiri' dye.”

5 Pegketbes et itue e, nebiri' ku na neukaban ating Templo neng pengempuan na benwa dut langit, beke' dut seled ye na atin ne Tetluan et Pinegsulutan et Empu'.¹ 6 Liminiwan dut pengempuan na benwa atin ating pitung dereakan et Empu' na megbibibit et pitung damat in. Nekepebedyuan dye et melnis beke' megseru na kumut, beke' maya bulawan neng pebebedbed set debdeb. 7 Indyari maya sembatu dut epat neng pinendyari na biyagan nenggey et pitung mangkuk et bulawan na baha et kutuk et Empu' na pebibiyag et daran-peraran. 8 Ating pengempuan na benwa benwa nebehanan et tabuk neng mawa' dut bebentugan beke' kekewasaan et Empu'. Beke' kaya misan sembatu na kesled dut pengempuan na benwa seked et ketimpusan et ating pitung damat na bibit et pitung menge' dereakan et Empu'.

Ating Pitung Kewali' et Kutuk et Empu'

16 ¹Indyari nekingeg ku sembatung mebasag na luluwaan mawa' dut pengempuan na benwa na negsugid dut ating pitung menge' dereakan et Empu', “Sumurung kew, ibuaka' myu ating pitung kelang kewali' na kutuk et Empu' dut dunya.” ²Indyari ating unang dereakan et Empu', siminurung ampa' ye binuak kenyeng kewali' dut dunya', angka menge' taaw nekerasa et kerir'ridi' beke' irab neng menge' pured sebarang maya marka neng ingaran et ating setwa' beke' nengempu' et kenyeng empu'empuan in. ³Ating ikeruwang dereakan et Empu' binuak ye kenyeng kewali' dut dagat, angka negmendyaring samat dugu' et patey na taaw, beke' ginsa't pebibiyag dut dagat nemematey. ⁴Ating pengetlung dereakan et Empu' binuakan ye et menge' kewali' ye dut menge' danum, beke' menge' buwal et danum, angka negmendyaring dugu'. ⁵Pegketbes nekingeg ku ating dereakan et Empu' neng pinesukuan et danum, negberes dut Empu', kwan ye,

“Mepatut ke dut dimung pegukum, ikew pebibiyag tiban sampay neketalib, beke' sembatung puspup na metigna', sabab neretunan mu net ukuman mu set kedye. ⁶Sabab pineturu' dye dugu' et menge' mengengandel mu ne menge' taaw beke' menge' tarus mu, angkansa

¹ 15:5 *Tetluan et Pinegsulutan et Empu'* - etawa, Bebenwa et Pesebanar. Ating pineketigna' neng peglelegdengen dut seled et Templo et Empu' dut langit. Esentin maya menge' Sempulung Ketahagan et Empu'.

binggeyan mu dye et dugu' na inumen. Itue sugat dut kedyeng meraat na keradya.” ⁷Indyari nekingeg ku luluwaan teyeg et ating sisimeyaan siminambag, kwan ye,

“Empung Begerar neng mekewasa, kebenaran beke' metigna' dimung ukuman beke' kutuk na sugat kedye!”

⁸Ating ikeepat ne dereakan et Empu' binuakan ye et kenyeng kewali' dut eldew, angka ating eldew binggeyan et basag supaya metutung et apuy menge' taaw. ⁹Sabab et lened et init et apuy netutung menge' taaw angka sinuknaan dye Empu' nekebaya' et itueng menge' damat, sampay diki dye negsusun beke' nemantug kenye.

¹⁰Ating ikelimang dereakan et Empu' binuakan ye kenyeng kewali' dut metaas na eerungan et setwa', angkansa liminingeb kenyeng pengmilikan. Sabab et atin neng keliyutan kinagat et taaw dila' dye. ¹¹Indyari sinuknaan dye Empu' et langit, sabab et irab neng pured neng nerasa dye segwa' diki dye nega negsusun dut kedyeng menge' pinemuwat.

¹²Ating ikeenem neng dereakan et Empu' binuakan ye et kenyeng kewali' dut kelang danumen et Euprates, angka ating danumen nati, supaya lang mepanyap bebyaan et menge' surutan mawa' dut sebang. ¹³Indyari nebiri' ku telung mereraat neng nakem na kebibiri' ku samat mene menge' baak in, nemengliwan dut menge' baba' et tendayag neng beluguen, beke' liminiwan dut baba' et setwa', sampay dut baba' et meembut na tarus. ¹⁴Dye in menge' dereakan i Seytan na memuwat et kelilu'lilung tenda', sampay mengangey dye et menge' surutan et sengkedunyaan, supaya timungen ye dye supaya pekgira pegdateng ating kelang eldew et Empung Mekewasa. ¹⁵Sinugid i Jesus, kwan ye, “Na, dumateng ku samat menenakew! Mesukud sebarang memegetiyeg daran beke' pegbibiten ye daran kenyeng badyu', supaya diki ya manew et lebas beke' melebayan et kelelewan.”

¹⁶Pegketbes et itue e, pinenimung et menge' dereakan i Seytan ginsa't menge' surutan dut kelang silpa' ne atin dut beres et Hebreo, pegngeranen et Armagedon.

¹⁷Ating ikepitung dereakan et Empu' binuakan ye et kenyeng kewali' dut lelgew, indyari liminiwan dut pengempuan na benwa sembatung mebasag na beres mawa' dut metaas na eerungan na negsugid kwan, “Netuman ne!” ¹⁸Kaya lang enu-enu megtuy lang kiminilat, megerudud, diminuldug, sampay yiminegyeg et mebasag. Kaya lang kesiring et atin neng yegyeg tihad nega et pinendyari taaw atue't dunya'. Kela' banar atin neng yegyeg. ¹⁹Indyari ating kelang lungsud netahak et telung bagi', beke' ginsan et menge' lungsud et menge' bangsa netulbu'. Nerendeman et Empu' ating lungsud neng Babilonia na kela'. Indyari, binggey ye atue e sawan na baha et alak neng meiseg na kutuk et Empu'. ²⁰Ginsa't pulew

neugad ne beke' menge' bukid diki ne mebiyanan. ²¹Mawa' dut lelengew neregdag menge' derekerang mektul neng delek na yelo. Megtimbang et limangpulong kilo na atin nereregdag dut menge' taaw. Sabab et atin neng mekeirabut na damat et mektul na delek, sinuknaan dye et Empu'.

Ating Libun neng Mengbebeis beke' ating Setwa'

17 ¹Sembatu na dut pitung menge' dereakan et Empu' neng maya pitung kewali' nepekabi' ampa' negsugid daken, kwan ye, “Ani' ke, ipebiri' ku dimu ating pengdusa et ating kelang lungsud, neng megearung dut kineldama't danumen, antangan ye samat mengbebeis banar neng libun. ²Pebebaya' kenye ating menge' surutan et dunya', kenyeng pekikibeis kenye. Beke' nelenguan et alak et kenyeng pekikibeis et ginsa't taaw et dunya'.”

³Indyari aku dimpelan et Empung Nakem, angkansa pinesurung aku et dereakan et Empu' dut kelnangan. Duntin nebiri' ku sembatung libun na megsesakat dut meregang neng setwa' na nesemutan et menge' ingaran et mekebusung et Empu'. Na maya pitung ulu beke' sempulung tanduk. ⁴Ating libun neimaraan et melunew beke' merugu, megseru gasi sabab et bulawan, merga' neng menge' batu beke' menge' buliga'. Maya pegekpetan ye sawan na bulawan dut keremut ye, baha et menge' ginis neng mereraat na nepri ye et kenyeng pegkebeis. ⁵Nekesurat dut kenyeng peges itueng keeawam na ngaran, kwan, “Kelilu'lilu' ating bantug na lungsud et Babilonia, Indu' et menge' pegbeis-beis beke' ginsa't kerupangan et menge' taw't dunya'.” ⁶Nebiri' ku ating libun nelenguan et dugu' et menge' mengengandel neng taaw, dugu' et sebarang mengandel et pesebanar ki Jesus. Ganang nebiri' ku ya, nelilu' ku et kela'.

⁷Indyari negberes ating dereakan et Empu' daken, kwan ye, “Manu nelilu' ke? Na ipereti' ku dimu sarat et ating libun beke' ating setwa' neng pegsesekatan ye, ne maya pitung ulu beke' sempulung tanduk ye. ⁸Ating nebiri' mu ne setwa', negbiyag nekeuna, segwa' kaya ne tiban, lumiwan nega itue e peuli' mawa' dut ating Abis pesurung dut kenyeng kebinesanan. Meglilu'lilu' ating menge' taaw peglegdangan dut dunya' na kaya lang nesurat ingaran dye dut buuk et biyag tihad nega dut pegpendyari et dunya' ba' mebiri' dye ating setwa', sabab sene ti' biyag, tiban kaya ne, segwa' lumiwan nega peuli'.

⁹“Keilangan atue kesesewran. Ating pitung ulu, atin ne pitung menge' bulud, na atin ne pegeerungan et ating libun. Beke' ibang retian et pitung ulu in, atin menge' pitung surutan. ¹⁰Neregdag ne ating lima, sembatu in tatap nega, indyari sembatu in ingga pe' liminiwan, segwa' ba' esen ne, diki mekwit pegsurutan ye. ¹¹Ating setwa' sene ti' itue biyag, temed tiban kaya ne, atin ne pengwalung surutan. Kebaya' dut ating pitu na surutan temed sumurung ya dut kebinesanan nega.

¹²“Ating sempulung tanduk neng nebiri' mu, atin sempulung menge' surutan na ingga pe' timinagna' dye mengmilik. Segwa' seled seng lisag

keterima dye et kepengbegbeg mepantun et surutan iba-iba et ating setwa'. ¹³Sembebatu lang pegpeperuen dye na atin igbey dye basag beke' pemegbeg dye dut ating setwa'. ¹⁴Giraen dye ating Bibili et Empu', segwa' deagen dye et ating Bibili, sabab ya Begerar et menge' begerar, beke' Surutan et menge' surutan, beke' megiiubut kenye sebarang menge' tiningkag ye, pinili' ye, beke' mebentel na mengingibut.”

¹⁵Indyari negberes ating dereakan et Empu' dut daken, kwan ye, “Ating danum ne nebiri' mu be embe inrungan et ating mengbebeis, atin ne menge' taaw, pengkatan, bangsa, beke' menge' bebresan et dunya'. ¹⁶Ating setwa' beke' ating sempulung tanduk neng nebiri' mu, atin megiseg dut ating mengbebeis. Eriweraan dye ya seked tirengan dye ya ne lebas. Kanen dye kenyeng uned beke' tutungen dye ya dut apuy. ¹⁷Sabab dinatun ne lagi et Empu' dut seled pusu' dye, supaya metuman kenyeng paru, sabab tinebangan ye na begeyan ating setwa' et kewasa supaya memegbeg, seked metuman ating menge' bebresen et Empu'. ¹⁸Ating libun na nebiri' mu, atin ne sikelang lungsud neng Babilonia^m na' megsesakup dut menge' surutan et dunya'.”

Ating Pegkerumbak et Babilonia

18 ¹Pegketbes et itue e, nebiri' ku sembatu gasing dereakan et Empu' nineug mawa' dut langit. Maya kelang kepengdyarian, beke' dunya' netingwaran et kenyeng seru. ²Na negbensag et mebasag, kwan ye, “Nerumbak! Nerumbak ne ating lungsud neng bantug na' Babilonia, negmendyaring sembatung benwa et menge' diwata i Seytan, beke' sembatung lelegdangan et ginsa't mereraat neng nakem, sembatung lelegdangan et ginsa't mereraki beke' keridi'ridi' neng begit. ³Sabab ginsa't menge' bangsa pinenglunguan mekeilu-ilu neng inumen, ating alak et kenyeng menge' pekikibeis. Ating menge' surutan et dunya' negpekibeis kenye. Beke' ating menge' mengengelen nemegmentiri' sabab et kenyeng lebi-lebing kementirian.”

⁴Indyari, nekingeg ku sembatu negang pengluluwaan mawa' dut langit na negberes, kwan,

“Perayu' kew kenye menge' taaw ku, supaya diki kew kebe'baya' dut kenyeng keselaan, apang diki mekerasa dimyu menge' damat ye.

⁵“Sabab mapet ne et langit tinudturan et kenyeng menge' keselaan, apang diki melipatan et Empu' pasal kenyeng keselaan.

⁶“Ipeuli' kenye sebarang binggey ye. Elikewi' myu gasi et duwa sebarang binwat ye dimyu. Limbugi' myu et dubli mebisa, dut kenyeng sawan.

⁷“Iperesana' myu dut kenye neng keliyutan beke' kesusaan samat nerasa ye neng kebutugan beke' kementirian binggey ye dut diri' ye. Sabab dut

^m 17:18 *Babilonia* - retian ye lungsud neng Roma, dut bangsa et Roma.

pusu' ye negpele'lalu' ya samat kwantin, kwan ye, 'Megearung ku ne samat sembatung dayang. Diki aku balu, beke' misan ingyan diki ku kesiyak.'

⁸“Angkansa dut seled seng eldew lang dumateng dut biyag ye ating damat na itue e. Dumateng kenye kepeteyan, kerupukan beke' urap. Dektan ya et apuy sabab meksege ating Begerar na Empu' na mengukum kenye.”

⁹Ating menge' surutan dut dunya' na nemegbeis beke' negkeiiba-iba ye dut meraat na kenepsuan, atin memekesiyak beke' memengrupuk ganang mepayag dye ating tabuk et apuy neng mempu' kenye. ¹⁰Tumyeg dye dut mere'rayu' sabab et takut dye. Indyari sugiren dye, kwan dye, “Keingasi! Keingasi!, ikew neng bantug na lungsud, Uy Babilonia, mekepengdyarian neng lungsud, dut seled neng lisag, diminateng ne pengukum dimu et kebinesanan!”

¹¹Sebarang menge' mengderagang dut dunya', atin memenyak beke' memengrupuk pasal dut kenye, sabab kaya ne mengelen et kenyeng degangan. ¹²Degangan dye ne bulawan, pirak, merga' neng menge' batu, beke' buliga', menge' pili' neng tela, merurem neng tela, menge' sida, beke' meregang neng tela, ginsa't keginisan neng perina' na kayu, beke' ginsa't kegemitan neng tangu et elepante, menge' merga' neng kayu, tumbaga, besi', beke' batu neng belani', ¹³pemapa, sesambu, kemengyan, beke' mira, beke' bebenglu, alak beke' lana, timpung ne arina beke' tirigu, sapi' beke' Bibili, kura' beke' menge' keritun, sampay menge' uripen, misan menge' taaw.

¹⁴Sugiran menge' mengderagang, kwan dye, “Ating bua' neng ginaay mu diki ne meisi'. Ginsa't menge' kementirian mu beke' nunga et dagbes mu, atin nepapas ne, diki ne meperut peuli'.” ¹⁵Ating menge' mengderagang neng negdagang et menge' ginisan neng nesugid in seked nemegmentiri' dye, diki dye ne pekabi', sabab takut dye ne pebiri' pasal kenyeng keliyutan. Sumiyak dye rumupuk beke' memekebensag, kwan dye, ¹⁶“Keingasi! Keingasi' ating bantug na lungsud, megpepakay et menungang tela, beke' merurem na tela, beke' meregang, beke' megseru neng bulawan, beke' merga' neng menge' batu beke' buliga! ¹⁷Dut seled seng lisag lang papas ne kwantin dekla' et kementirian.”

Ginsa't menge' kapitan dut dagat, beke' ating ginsa't memenakat dut kapal, beke' menglelayag, beke' ginsa't pemegibiyagan dut dagat, memeniyege ne lang dut merayu'. ¹⁸Na ganang mebiri' dye ating tabuk et apuy neng mempu' kenye in, sugiren dye, kwanen dye, “Maya ne be neng lungsud na mepatus dut mebantug neng lungsud ne itue e?” ¹⁹Burnan dye et abu kedyeng ulu, sumiyak dye, rumupuk dye, beke' memenggerwak dye, kwan dye,

“Keingasi! Keingasi' ating bantug na lungsud beke' kementirian ye, na tiban neseriwara seled seng lisag lang, nebungkar ne. Menge'

mengderagang eset menge' kapal meperayu' kenye sabab et kutuk et Empu!"

²⁰Sumegya' kemyu neng menge' peglegdangan dut langit, sabab et inapet ye. Sumegya' kew gasi menge' mengengandel, menge' apostol, beke' menge' tarus et Empu', sabab inukum ne ya et Empu' sabab dut binwat ye dimyu!

²¹Indyari, sembatung meksege neng dereakan et Empu' na nemurut et kelang batu samat dekla' et sembatung kelang gilingan neng batu. Tinimbag ye atue e dut dagat. Indyari kwan ye, "Kwantin ku bungkaren ating bantug na lungsud et Babilonia, na diki ne itue e mebiri' nega peuli'." ²²Diki ne mekingeg dut dimu misan ingyan beres et menge' kudlungan, menge' mengungudlungan, memenulung, etawa memumudyung. Kaya ne mebiyanen dut dimu menge' biaksa dut enu-enu na keradya misan ingyan, beke' kaya ne mekingeg dut dimu et beres et gilingan. ²³Ating silu' et saleng diki ne megbinyar dimu misan ingyan. Ating beres et lelaki beke' libun neng ibulun diki ne mekingeg peuli' dut dimu misan ingyan. Sabab ating mengderagang menge' derekerang taaw et sengkedunyaan eset dimu. Inekalan mu ginsa't menge' taaw dut ginsa't menge' bangsa sabab et kesesewran et balikmata. ²⁴Dut dimu, lungsud et Babilonia, nebiyanan ating dugu' et menge' tarus et Empu' beke' menge' mengengandel ye, beke' ginsa't nemematey dut timbew et sengkedunyaan."

Aleluya! Kanta dut Empu'

19 ¹Pegketbes et itue e, aku neng si Juan, nekekingeg et ating mebasag na bensag samat pinegsembatung bensag et mekansang neng taaw dut langit, kwan dye,

"Aleluya!" Ating pegbebawi', kebentugan beke' kepengdyarian dut kityung Empu'. ²Sabab banar, beke' metigna' kenyeng ukuman. Inukum ye ne ating bantug na mengbebeis na negperaet et taaw et sengkedunyaan sabab et kenyeng pegbeis-beis. Na neblesan et Empu' ne ating pegbeis-beis pelna' eset dugu' et menge' mengengandel et Empu'."

³Pegketbes nemegbensag dye peuli',

"Aleluya! Indyari tabuk teyeg set Babilonia negperibuwat daran-peraran!"

⁴Nepekleb ating duwangpulu' epat neng menge' megurang beke' ating epat neng pinendyari na biyagan supaya nengempu' dut Empu' na megearung dut metaas na eerungan. Pegketbes nemegbensag dye, "Kebenaran, Deyewen tyu Empu!"

⁵Indyari maya sembatung bebresen mawa' dut metaas na eerungan, kwan, "Deyewa' myu kityung Empu' ginsa't kemyung mengengandel ye, kemyung menge' metakut dut kenye, mebaba etawa metaas."

¶ 19:1 *Aleluya* - ingin bersen "Deyewen Empu'" dut beres et taw't Hebreo beke' taw't Judio, orig: Hallelujah.

Pegkenkaan et Pegbulun et Bibili

⁶Pegketbes nekekingeg ku et kelang gesew et mekansang neng menge' taaw, beke' samat gerisek et burbur et danum beke' samat enunur et duldug, na pegbebensag, kwan, "Aleluya! Sabab ating Begerar na Empu' tyu neng mekepengdyarian et ginsan, atin megpemegbeg. ⁷Sumeyga' tyu beke' meglami-lami sampay bentugen tyu ya. Sabab dumateng ne ating pegbulun et Bibili, beke' nekepemanyp ne ating libun neng ipesawa. ⁸Menungang tela, melnu' beke' melinas, linugut supaya ipepakay dut kenyeng pegelban." Sarat et ating menungang tela, atin ne menungang buwat et menge' mengengandel et Empu'.

⁹Pegketbes sinugid daken et dereakan et Empu', kwan ye, "Tsurata' itue: 'Mesukud ating menge' ginayat mengaan dut pegkenkaan na buwatan dut bubulunan et Bibili.' " Sampay isinugpun nega, kwan ye, "Itue e' ating banar neng menge' beres et Empu'."

¹⁰Angkansa nepekleb ku dut kenyeng titikeran, supaya ya pegempuen ku. Segwa' sinugid ye dut daken, "Kasi' pegbuwata' atin! Aku tu' uripen gasi neng samat dimu na kebe'baya' et dimung ketipusdan na megkekemkem et pesebanar i Jesus. Ating Empu' atin key mesugat pengempuen mu! Banar be, dye in pesebanar pasal beberesen i Jesus ipibunayag atin pesebanar et menge' tarus et Empu' tagna' ti'."

Ating Emuring Gira Atu't Dunya'

¹¹Nebiri' ku ne neukaban ating langit, beke' dut elepan ku duntin ating sembatung meputi' neng kura'. Na ating megkukura', pegtingkagen na Mebentel beke' Banar. Sabab metigna' kenyeng ukuman sampay megpenggira. ¹²Megsali' ne et deleg et apuy menge' mata ye, beke' eset ulu ye mekansang kuruna. Maya ingaran ye nekesurat dut kenye na kaya nekesewd selyu ba' ya. ¹³Megpepakay ya et pekayan na pinirtikan dut dugu', beke' ingaran ye "Beres et Empu'." ¹⁴Peseselundung kenye ating menge' sundalu et langit megkukura' dut menge' meputi' neng kura' beke' nepekayan et menungang tela, meputi' beke' melinas na tela. ¹⁵Megliwan dut kenyeng baba' sembatung metarem neng keterman supaya degmiten pengdaag dut menge' bangsa. Pengmilikan ye dye pebiya' dut sungkud neng besi'. Na ya rupisen dut rurupisan et ubas ating alak neng kelang kutuk et Empu' neng Mekepengdyarian et ginsan. ¹⁶Dut kenyeng pemekayan beke' paa nekesurat samat kwantin neng ingaran, "SURUTAN ET MENGE' SURUTAN beke' BEGERAR ET MENGE' BEGERAR."

¹⁷Pegketbes et itue e, nebiri' ku sembatung dereakan et Empu' na megtitiyeg dut eldew, megbebensag dut ginsa't begit neng memeglepad dut lelengew, kwan ye, "Pekabi' kew beke' megbe'baya' dut kelang

kenkaan et Empu'. ¹⁸Ani', supaya kanen myu uned et menge' surutan, menge' kapitan, beke' menge' mekepengdyarian, sampay menge' kura' beke' menge' mengungura' dye, beke' ating uned et ginsa't taaw, melayam ne beke' menge' uripen, mebaba beke' metaas!"

¹⁹Beke' nebiri' ku nemegbe'baya' ating menge' setwa' neng menge' mememegbeg atu't sengkedunyaan beke' kedyeng kesundeluan negtimung-timung supaya etuanan ating megkukura' dut meputi' neng kura' sampay menge' sundalu ye. ²⁰Segwa' nealew ating setwa', sampay iba-iba ye ating meembut neng tarus na pemuwat et mekelilu' neng menge' tenda' sabab lang dut kenye. Sabab dut mekelilu'-lilu' na atin, nerundingan ye ginsan dye timinerima et marka et setwa' beke' nengempu' et empu'empuan na dagbes et setwa' in. Indyari ating setwa' in, beke' ating meembut neng tarus, tinimbag et biyag dut dagat neng megdidilep neng megdedleg na apuy dut Narka'. ²¹Sebarang netitinda in inimatey et keterman neng megliliwan dut baba' neng megkukura' dut meputi' neng kura'. Negsumu ating menge' kebegitan et kaan et uned et menge' itue e.

Pinungpung si Seytan Seled Seng Ribung Teun

20 ¹Indyari nebiri' ku ne megineug mawa' dut langit ating sembatung dereakan et Empu' na maya kungsi' dut diki mekira-kira rarem, ingin bersen Narka', beke' maya pegekpetan ye neng kelang rantay. ²Dingkep ye ating beluguen, ating seli teyeg dut tagna' banar. Na ya, atin ne Diyablo, etawa si Seytan. Indyari pinungpung ya et dereakan et Empu' seled seng ribung teun. ³Tinimbag ya et dereakan et Empu' dut diki mekira-kira neng rarem. Indyari kinunsian ne duun sampay ne minerkaan lelengewan et itue, supaya diki ye ne kerundingan et menge' taaw et menge' bangsa seked ingga netbes seng ribung teun. Pegketbes et seng ribung teun, keilangan ne pekulpasan ya peuli' et diki mekwit na timpu.

⁴Indyari, nebiri' ku na menge' metaas na eerungan na maya menge' megearung duntin ne binggeyan et kepengdyarian na mengukum. Nebiri' ku gasi ating menge' taaw neng pinemutkan et ulu sabab lang et kedyeng pesebanar pasal ki Jesus, beke' dut beres et Empu'. Diki dye nengempu' dut setwa' etawa dut dagbes et itue e beke' diki dye timinerima et marka dut kedyeng menge' peges etawa dut keremut. Dye in biyagen peuli', beke' nemegbeg dye meiba i Jesus ating Kristo dut kenyeng pegsurutan et seled seng ribung teun. ⁵Segwa' ibang menge' patey na diki nengandel ki Kristo diki biyagen seked mekelabay ating seng ribung teun. Itue e ne ating unang pegkebiyag peuli'. ⁶Mesukud sampay inilila' dut Empu' ating menge' maya bagi' dut unang pegkebiyag peuli'. Kaya ne kepengdyarian dut kedye ating ikeruwang kepeteyan. Segwa' dye in megmendyaring

menge' pari' et Empu' beke' si Kristo sampay kebaya' ye dye dut pesurutan i Kristo dut seled seng ribung teun.

Ating Pegkeraag i Seytan

⁷Pegketbes et seng ribung teun, si Seytan pekulpasan dut kenyeng pegkekurung. ⁸Lumiwan ya supaya rundingan ginsa't taaw dut ginsa't bangsa dut sengkedunyaan. Ating ginsa't bangsa ngeranen neng Gog beke' bangsa neng Magog, timungen i Seytan supaya menggira. Keldam dye samat egis dut deplakan. ⁹Limingkep dye dut sengkedunyaan, beke' linyungan dye ating kampu et menge' pinili' et Empu', ating lungsud na kenyeng minerga'. Segwa' maya apuy neregdag mawa' dut langit neng netpu' menge' mengengandel i Seytan. ¹⁰Beke' ating Diyablo neng si Seytan na nengrunding, tinimbang dut dagat na megdedleg neng asupri neng tinimbangan gasi et setwa' beke' tarus neng membut. Duntin, dye in neliyutan eldew beke' gebi daran-peraran.

Ating Emuring Ukuman et menge' Patey

¹¹Pegketbes et itue, nebiri' ku ating merekla' na puti' neng eerungan et Empu' beke' ating megearung duntin in. Langit beke' dunya' nepapas dut elepan ye, na sampay kaya ne, ba' embe nega meperetunan dye. ¹²Beke' nebiri' ne memegtitiyeg dut elepan et metaas na eerungan et Empu' ating menge' patey, mererekla' beke' mebebaba', beke' neukaban ye menge' buuk. Sembatu negang buuk inukaban, itue e ating Buuk et Biyag. Inukum ating menge' patey kuyun dut kedyeng binwat, kuyun dut nekesurat dut menge' buuk. ¹³Indyari binggey et dagat sebarang patey dut kenye. Iniliwan gasi et kemeteyan beke' Narka' sebarang menge' patey neng nekeserung dut kedye. Indyari kede sembatu kedye inukum kuyun dut binwat ye.

Pengemuring Pegukum et Empu'

¹⁴Pegketbes ating kemeteyan beke' ating pegleledengan et menge' patey tinimbang gasi dut dagat neng apuy. Ating dagat neng apuy, atin ne pengeruwang kepeteyan. ¹⁵Ginsa't taaw na kaya nekesurat ingaran dut Buuk et menge' Biyag Beberapa, itimbang dut kerkewaran neng dagat neng apuy.

Ating Bagung Jerusalem, Bagung Langit, beke' Bagung Dunya'

21 ¹Indyari nebiri' ku ating sembatung bagung langit beke' sembatung bagung dunya', sabab ating unang langit beke' unang dunya' nepapas ne, beke' kaya ne gasi dagat ye. ²Nebiri' ku ating mebentel na lungsud, ating bagung Jerusalem, pesesanad mawa' dut langit, tihad dut Empu'. Antangan ye samat libun neng ibulun pinanyap

dut kenyeng mepengesawa. ³Indyari mawa' dut metaas na eerungan et Empu' nekingeg ku sembatung mebasag na beres ne negsugid, kwan ye, “Tiban ating lelegdangan et Empu' atu' ne et menge' taaw, beke' Empu' mekebaya' dye ne. Dye atin megmendyaring taaw ye. Beke' Empu' mekebaya' diri ye sampay ya atin megmendyaring Empu' dye. ⁴Peyren ye ginsa't luha' dut kedyeng menge' mata. Kaya ne ating kepeteyan, etawa keliyutan, etawa pegluha', etawa irab beke' sakit, sabab et inugad ne et Empu' itueng menge' ginis.”

⁵Ya ne na megearung dut metaas na eerungan ne negsugid, kwan ye, “Binwat ku na bagu ginsa't menge' ginis!” Sampay sinugid ye gasi, kwan ye, “Isurata' itue, sabab itueng menge' beres mearap beke' banar.” ⁶Indyari sinugid ye gasi daken, “Neinabu ne! Aku ating Alpa beke' Omega, ating Tinegnaan beke' ating Ketimpusan! Sebarang pegtutuknewen begeyan ku et danum neng kaya bayad mawa' dut buwal neng danum et biyag! ⁷Sebarang mengindaag dut meraat, atin nemusaka' et ginsa't itue e, beke' megmendyaring Empu' ye aku beke' megmendyaring yegang ku ya. ⁸Segwa' atin menge' metalew, menge' diki memengandel, menge' meriri', menge' memematey et taaw, menge' pemengebiyagan et pegbeis-beis, menge' mengmemalik-mata, menge' mengengempu' et empu'empuan, beke' ginsa't menge' membut, mesurungan dye dut dagat et megdedleg na apuy dut Narka' na. Itue e ne ikeruwang kepeteyan.”

Ating Bagung Jerusalem

⁹Indyari ating sembatu dut pitung dereakan et Empu' neng menge' maya bibit neng pitung kewali' et baha't pitung emuring damat nepekabi' daken. Negberes kwan ye, “Ani' ke, beke' ipebiri' ku dimu ating libun na mepengesawa, ating esawa et Bibili.”

¹⁰Dineplan aku et Empung Nakem indyari binibit aku et dereakan et Empu' dut sembatung merekla' beke' metaas na bukid. Ipinebiri' ye daken ating banar na Lungsud et Empu', ating bagung Jerusalem, pesesanad mawa' dut langit tihad dut Empu'. ¹¹Metlang sabab et ketaasan et Empu'. Megbibinyar samat merga' banar neng batu, samat haspe, beke' samat linew et kristal. ¹²Nebekuran itue et kela' beke' melangkew ne bakud na maya sempulu' duwang lelungewan, kede sembatu maya megturutunggu na sembatung dereakan et Empu'. Nekesurat dut menge' lelungewan et lungsud ne atin, ating menge' ngaran et sempulu' duwang tutusan et Israel. ¹³Maya telung lelungewan dut sebangon, telu gasi dut iraga', telu dut timur, beke' telu gasi dut sedpan. ¹⁴Ating bakud et lungsud maya sempulu' duwang pemidyuru' na batu, beke' na nekесurat atue ating ingaran et sempulu' duwang mengengabar^o et Bibili.

---

^o 21:14 *Mengengabar* - Dut bebresan et taw't Griego: Apostol.

¹⁵Ating dereakan et Empu' na nekibisara daken in maya bibit ye susukud na bulawan, supaya sukuren ating lungsud, ating lelungewan beke' ating bakud. ¹⁶Ating lungsud sali' sukud ba' enukwan kebuwat, kwantin gasi lekbang ye. Indyari sinukud ye ating lungsud dut susukud ye; kebuwat ye beke' lekbang maya 2,400 kilometro, megdemikian gasi kelangkew ye sali' lekbang ye.

¹⁷Sinukud ye gasi ating bakud, nekapet itue et 64 metro kapal ye, kuyun dut penukud et taaw na ginamit et dereakan et Empu'. ¹⁸Batu neng haspe bakud ye, beke' ating lungsud tibuuk ne bulawan, meligew samat sereming. ¹⁹Ating pinerungan et menge' bakud et lungsud in nemenisan et ginsan neng ginis na merga' neng batu. Ating unang pinerungan batu neng haspe, ating pengeruwa sapiro, kalsedonia iketlu, esmeralda ikepat, ²⁰ating ikelima onise, kornalina pingenem, krisolito pengpitu, berilo pengwalu, topasyo pengsiyam, krisopraso pengsempulu', asinto pengsempulu' isa, beke' ametista pengsempulu' duwa. ²¹Ating sempulu' duwang lelungewan sinukupan et sempulu' duwang buliga', kede lelungewan sinukupan et sesembatu neng buliga'. Tibuk ne bulawan dalam et lungsud na atin, meligew samat sereming.

²²Kaya lang nekebiri' ku et kelang pengempuan na benwa et Empu' dut lungsud na atin, sabab duntin nepantun pengempuan na benwa et Empu' atin ne Begerar na Empu' neng Mekependyarian et ginsan beke' ating Bibili. ²³Diki ne keilangan eldew etawa bulan supaya meminyar eset ating lungsud, sabab ating ketaasan et Empu' atin megbebegey et telang, beke' ating Bibili atin ne silu' ye. ²⁴Megpepanew dut telang et Empu' ginsa't taaw, beke' ating menge' surutan et sengkedunyaan, biten dye duntin kedyeng menge' kementirian. ²⁵Ating menge' lelungewan diki ne tengleben misan ingyan, sabab kaya ne gebi mengapet duntin. ²⁶Kereklaan beke' kebentugan et menge' binangsa bibiten duntin. ²⁷Kaya ne enu negang meridi' na mekesled duntin, megdemikian sebarang megpemuwat et kelelewan etawa megpengembut. Mekesled lang duntin sebarang ingaran neng nekesurat dut Buuk et Biyag na buuk et Bibili.

Ating Danumen et Biyag

22 ¹Pegketbes et itue e, ipinebiri' dut daken et dereakan et Empu' ating danumen et danum na megkebiyag, meligew samat sereming, megbuburbur mawa' dut metaas na eerungan et Empu' beke' Bibili. ²Itueng danumen pesurung dut tenga't dalam et lungsud. Dut pesembe'sembelang iged et danumen maya puun et kayu na megkebiyag, beke' mekesempulu' duwa mua' seled seng teun, kasa seng bulan. Sebarang deun ye ururu et sakit et menge' taaw et ginsa't binangsa. ³Kaya ne bisa et sukna'. Ating metaas na eerungan et Empu' beke' Bibili mebiri' dut lungsud, beke' kenyeng uripen memegsuku' dut kenye. ⁴Ating

Empu' mebiru' dye ne rupa ye, beke' kenyeng ingaran mebiru' dut kedyeng peges. ⁵Kaya ne gebi duntin. Diki dye ne keilangan telang et silu' etawa eldew, sabab ating Begerar na Empu' megbebegey kedye et nawag. Sampay mekebaya' dye dut penggewman i Jesus et kaya seskeran. ⁶Sinugid daken et dereakan et Empu', kwan ye, "Itueng menge' bebresen na itue e mearap beke' banar. Ating Begerar na Empu' nenggey et kenyeng Nakem dut menge' tarus, dinaak ye kenyeng dereakan et Empu', supaya ipebiru' dut kenyeng menge' tetehagen sebarang menge' ginis na keilangan meinabu mekabi' ne metuman."

Si Jesus Mekabi' ne Dumateng

⁷Indyari, sinugid i Jesus, "Peningeg kew! Mekabi' ku ne dumateng! Mesukud sebarang tumuman et menge' pegpepebunayag neng sinurat atu' et buuk na itue e."

⁸Akung si Juan ne nekekingeg beke' nekebiru' et ginsa't itue e. Metbes ku ne mekingeg beke' mebiru' itueng ginsan, negpekleb ku dut titikeran et dereakan et Empu' neng pegpepebiru' daken neng menge' itue e, supaya ating pengempuen. ⁹Segwa' sinugid Ye daken, "Kasi' pegbuwata! Sabab aku tu' uripen gasi samat dimu in, samat dimung ketipusdan neng menge' tarus, beke' ginsa't penuman et menge' beres neng nesurat atue't buuk na itue e. Ating Empu' lang pengempuen mu!"

¹⁰Indyari sinugid Ye daken, "Amay-amay kasi' pegtagu' menge' pegpepebunayag neng nesurat atue't buuk na itue e, sabab timpu mekabi' ne metuman ginsan. ¹¹Pesari' ne ya in memuwat et menge' mereraat, sigi lebing memuwat et meraat; ating menge' meriru', sigi megperidi' neng banar; ating menge' metitigna', sigi megpetigna' neng banar, beke' atin menge' mepatut, sigi lahyun dut kedyeng pegpepekepatut."

¹²Pegketbes, sinugid i Jesus, kwan, "Peningeg kew! Mekabi' ne, na Aku dumateng, na maya bibit Ku neng bebegey apang ibgey Ku dut kede sembatu ganti kuyun dut kedyeng menge' binwat. ¹³Aku pesi ating Alpa beke' ating Omega, ating Una beke' ating Emuri, ating Tinegnanan beke' ating Ketimpusan."

¹⁴Mesukud sebarang megpenulpuk et kedyeng menge' pekayan, supaya mekedyari dyeng teupen kekaan et bua't puu't kayu na megkebiyag, beke' mekelahyun dyeng kesled dut lelengewan et bagung lungsud. ¹⁵Sebarang dut liwan, atin menge' ireng, menge' belbalan, menge' megbebeis, menge' memematey et taaw, menge' pemengempu' dut empu'empuan, beke' menge' meambut dut kedyeng bebresen sampay ne dut kedyeng menge' buwat.

¹⁶"Akung si Jesus negdaak et dereakan et Empu' surung dut dimyung menge' mengengandel, supaya igbey ating pesebanar dut menge' pemegtingtimung. Sabab aku tu' mawa' dut tutusan beke' keupu'upuan

i Surutan Dabid tagna', beke' aku ne tu' ating mebinyar ne Bituen dut Keririkleman.”

¹⁷Sinugid et Empung Nakem beke' ating libun neng ibulun^P in, “Ani' ke!” Ginsa't menge' nekekingeg megsugid gasi. Aku neng si Juan negsugid gasi, “Ani' ke!” Sinu-sinu pegtutuknewen pekabi', beke' sebarang meingin mengisi' et danum na megkebiyag, isia' ne atin na kaya lang bayad.

Penimpusan

¹⁸Pepeamay-emayan et sebarang nekekingeg et menge' beres neng pinebunayag dut buuk na itue e. Sinu-sinu mengdugang dut uned et buuk na itue e, irugang et Empu' kenye ating menge' damat neng pegsugiren atue't buuk ne itue e. ¹⁹Beke' sinu-sinu megkurang et menge' beres neng pinebunayag dut buuk ne itue e, ugaren gasi et Empu' kenye ating bagi' et bua' et puu't kayu na megkebiyag beke' dut mepatut ne lungsud neng pegbersen dut buuk na itue e.

²⁰Si Jesus neng negpesebanar et itueng menge' ginis negsugid, kwan ye, “E', dumateng ku ne, diki ne mekwit!”

Amen. Matu' ke ne teyen, Begerar na si Jesus!

²¹Lumukub teyen redyiki' i Jesus neng Begerar dut ginsa't mengengandel et Empu'. Metuman teyen. Amen.